

ČLOVÍČEK A JEHO MAMINKA PLANETA ZEMĚ

ŠVP pro předškolní vzdělávání LMŠ Brno - Bosonohy - třída Človíčkí

Inspirováno celoročním cyklem pro mateřské školy se svolením autorky

Mgr. Martiny Wilczkeové

ČlovíčekDětem z.s.

OBSAH

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

2. CHARAKTERISTIKA ZÁZEMÍ LMŠ, UMÍSTĚNÍ

3. OBECNÁ CHARAKTERISTIKA LMŠ

4. PODMÍNKY VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

4.1. Materiální podmínky

4.2. Organizace chodu LMŠ, řízení

4.3. Životospráva, wellbeing

4.4. Rytmus dne

4.5. Pedagogické a personální zajištění

4.6. Spoluúčast rodičů, vztahy s rodiči

5. VZDĚLÁVACÍ OBSAH

5.1. Charakteristika vzdělávacího programu

5.2. Cíle a principy

5.3. Vzdělávací strategie

5.4. Vzdělávací bloky

5.5. Integrované bloky - kamínky - a jejich náplň

6. ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ

7. VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI A DĚTÍ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH

7.1. Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování PLPP

7.2. Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování IVP

8. ZAJIŠTĚNÍ PRŮBĚHU VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ OD DVOU DO TŘÍ LET

9. ZAJIŠTĚNÍ PRŮBĚHU VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ S NEDOSTATEČNOU ZNALOSTÍ ČESKÉHO JAZYKA

10. EVALUAČNÍ SYSTÉM

11. ETICKÝ KODEX PRŮVODCE

12. PŘÍLOHY

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Základní škola a Mateřská škola Brno, Bosonožské nám. 44, příspěvková organizace, zastoupená Mgr. Stanislavem Skříčkou, ředitelem školy

Sídlo: Bosonožské nám. 100/44, 642 00 Brno

IČ: 48513997, **e-mail:** info@skolabosonohy.cz, **tel.:** 547 227 171, 774 701 155, **DS:** peembwh, **www.skolabosonohy.cz**

Lesní mateřská škola: p. č. 2578/1 a p. č. 2576, k. ú. Bosonohy

Výdejna Lesní mateřské školy: p. č. 2576, k. ú. Bosonohy, GPS: 49°10'52.996"N, 16°31'0.428"E

Vedoucí LMŠ a osoba zodpovědná za tvorbu ŠVP: Mgr. Ivona Špačková

Zřizovatel: ÚMČ Brno - Bosonohy

Zapsáno v rejstříku škol: 13. 8. 2024, IZO: 181 147 050, k č. j. JMK 110763/2024, **den zahájení činnosti:** 1.9.2024, **identifikátor právnické osoby:** 600 108 601

Zpracovatel ŠVP: tým pedagogů LMŠ Brno - Bosonohy ve šk.roce 2024/25.

ŠVP schválil pedagogický sbor školy dne: pod č., od tohoto dne je tento dokument v platnosti.

ŠVP je vypracován na základě Rámcového vzdělávacího plánu pro předškolní vzdělávání a metodických zdrojů ALMŠ.

Podpis ředitele školy a razítko:

2. CHARAKTERISTIKA ZÁZEMÍ A UMÍSTĚNÍ

Zázemí LMŠ se nachází na rozlehlé louce v lese na konci ulice Práčata v MČ Brno – Bosonohy, p.č.2578/1 a p.č.2576, k.ú. Brno - Bosonohy, GPS souřadnice: **49°10'52.996"N, 16°31'0.428"E**

Pozemek je ze tří stran oplocený (živý plot, montovaný plot). Ze strany říčky Leskavy je prostor ohraničený pravidly - k říčce chodíme jen po domluvě s pedagogem/průvodcem.

Školka je dobře dostupná pěšky cca 10 min. chůze od konečné MHD Bosonohy a z parkoviště na konci ulice Práčata.

Zázemí LMŠ lemuje říčka Leskava, která je zde ještě zachována ve svém přirozeném toku. V dochozí vzdálenosti od zázemí (5 min. chůze s dětmi) se nachází smíšený les. Často vedeme pravidelné výpravy za poznáním k prameništi Leskavy a na Hradisko.

Předávání a vyzvedávání dětí probíhá v zázemí školky, pokud není s rodiči předem domluveno jinak.

Zázemí tvoří nově zrekonstruovaná maríngotka vytápěná v zimě elektrickým přímotopem, jurta vytápěná krbovými kamny, pergola se šatnou a dětským hygienickým zázemím, dvě kompostovací toalety s hygienickým zázemím pro dospělé a domeček k uskladnění pomůcek a drobného didaktického a kreativního materiálu.

Maríngotka je připojena na vodovodní řád, vodu k zajištění pitného režimu i mytí rukou využíváme z tohoto zdroje. Teplou vodu nám zajišťuje průtokový ohříváč. Maríngotka slouží jako zimní jídelna s výdejnou stravou, útočiště ve velmi nepříznivém počasí a jako zázemí pro předškolní přípravu dětí. Výdejna stravy je opatřena kuchyňským koutem, ledničkou a dřezem s pákovou baterií.

Pergola propojuje jurtu s dětským hygienickým zázemím. Pod pergolou je v teplejších měsících (duben - říjen) umístěna venkovní jídelna s výdejnou stravou.

Jurta o velikosti 8 m slouží k poobědovému odpočinku dětí. Jsou zde uskladněny matrace a spacáky, drobný didaktický materiál a boxy s náhradním oblečením dětí. Děti odpočívají v jurtě po důkladném vyvětrání. Každé dítě má svou matraci a lůžkoviny uložené ve vacích na oblečení.

Zázemí je připojeno na elektřinu.

Snažíme se o co možné nejmenší zatížení životního prostředí - využíváme ekologicky odbouratelné hygienické prostředky a snažíme se o celkovou udržitelnost a bezodpadový provoz. Učíme děti šetřit vodou. Užitečnou vodu využíváme k zálivce.

Na záchod chodíme do kadibudky opatřené separačním kompostovatelným záchodem zn. Biocultus - 2 pro děti, 2 pro dospělé a myjeme si ruce mýdlem v teplé tekoucí vodě.

Ve vnitřním zázemí trávíme cca 1,5 hodiny z devíti denně, obědváme a svačíme u stolu.

Součástí venkovního zázemí je i užitečná zahrada, která nám slouží k drobné pěstitelské činnosti. O zahradu se starají také rodiče v rámci dobrovolných brigád.

Na pozemku je i ohniště, drobné herní prvky a zakryvané pískoviště.

3. OBECNÁ CHARAKTERISTIKA LMŠ

Typ: celodenní provoz

Kapacita: 20 dětí

Počet tříd: 1

Věkové složení: Věkově smíšená třída (3 – 6let). Dbáme na to, aby byly jednotlivé věkové kategorie rovnoměrně zastoupeny. Cílem je vytvořit podmínky pro mezigenerační učení a podporu spolupráce starších a mladších dětí.

Provozní doba: 7:30 – 16:30h

4. PODMÍNKY VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

4.1. Materiální podmínky

Exteriér zázemí pochází převážně z přírodních surovin (dřevo, bavlna, ovčí rouno, kámen z nedalekého kamenolomu). O exteriér pravidelně pečujeme v rámci dobrovolných komunitních brigád. Velkou část zázemí se podařilo vystavět svépomocí či přispěním místních firem. Podporujeme tak lokální firmy a posilujeme tak v dětech (a jejich rodičích) zodpovědný vztah, který k zázemí mají.

V interiéru převládá nábytek a hračky z přírodních materiálů, odpovídají bezpečnostním podmínkám a dětským požadavkům. Většina prvků interiéru byla opět zhotovena rukama tatínků či místních dobrovolníků na míru.

Dětem je v maringotce volně přístupný čtenářský koutek, materiál pro výtvarné a umělecké činnosti, didaktické pomůcky i společenské hry. Další herní, didaktický a řemeslný materiál je uskladněn v jurtě či domečku a děti si o něho mohou říci pedagogům. Do jurty nemají děti volně povolen přístup.

LMŠ je vybavena zimní jídelnou – výdejnou (maringotka), resp. letní jídelnou pod pergolou.

Děti si po příchodu ukládají své věci do šatny, kterou tvoří **dřevěné oddělené boxy**. Zde si děti označí box, který budou ten den využívat svou fotkou a umístí do něho batůžek, případně věci k převlečení na tento den. Jsou zde háčky na pláštěnky a box na holínky. Vše je umístěno tak, aby boxy byly **pro děti sebeobslužné**. Trénujeme tak samostatnost a zodpovědnost dětí za své věci. Další náhradní věci pro případné převlečení umísťují rodiče do jurty, kde jsou pro tyto věci umístěny jménem a značkou opatřené boxy. Děti s převlečením v těchto boxech manipulují jen po domluvě s pedagogem.

Pečujeme též o výzdobu exteriéru i interiéru zázemí. Výzdoba se mění většinou v závislosti na proměnách přírody. **Na výzdobě se podílejí děti s ohledem na jednotlivé integrované vzdělávací bloky.**

Zahrada a venkovní rozlehlá plocha s pískovištěm a přírodními herními prvky poskytuje dětem **dostatek možností pro volný pohyb a hru.**

4.2. Organizace chodu LMŠ, řízení

2x za měsíc probíhají provozní porady mezi ředitelem školy a vedoucími učitelkami kamenné MŠ a LMŠ. Potřebné je následně sdíleno na metodických a provozních **poradách týmu LMŠ**, které se konají **1x měsíčně**. Komunikace mezi kolegy probíhá v každodenním procesu. Využíváme též Whatsupovou skupinu. Na poradě se především věnuje pozornost vývoji a wellbeingu jednotlivých dětí, sdílíme osvědčené postupy, tipy na činnosti, zkušenosti z DVPP a je bilancováno uplynulé období. Dále se plánují tematické celky, jejich evaluace a řeší se problematická témata chodu školky a týmová dynamika. K posilování týmové dynamiky využíváme karty SOULAD vytvořené v rámci supervizního semináře s Johanou Passerin (ALMŠ).

Z porady je prováděn zápis, který všichni členové týmu včetně vedení obdrží mailem, a je také archivován elektronicky. 1 - 2x ročně probíhá týmový výlet nebo pobyt zaměřený na podporu týmové dynamiky, sebezvzdělávání, osobnostní rozvoj nebo rozvoj kreativity zaměstnanců. 1x ročně probíhá supervizní setkání v Mansio Brno.

4.3. Životospráva, wellbeing

Životospráva a wellbeing jsou nedílnou součástí školkového flow. Příroda je sama o sobě léčivý prostor podporující duševní zdraví a přispívá k vyrovnání se s náročnými situacemi (viz. infografika ALMŠ - příloha 1). **Snažíme se o to, aby zázemí školky bylo pro nás láskyplným a respektujícím domovem.**

Pomocí **každodenních rituálů** a pravidelných činností pomáháme dětem utvářet si bezpečný vztah k místu i k sobě samým.

Pohybujeme se s dětmi kromě 1,5H, které trávíme ve vnitřním zázemí, venku, na čerstvém vzduchu, čímž rozvíjíme především fyzické zdraví.

Klademe důraz na vytváření **harmonického prostředí i duševní odolnosti**. Nenutíme děti spát, ale vedeme je k návyku odpočinku. K tomu využíváme spánkové rituály - pravidelné, opakující se příjemné cesty od aktivity k odpočinku pomáhající se na proces usínání naladit a připravit (dechové cvičení, aromaterapie, automasáž, naslouchání příběhům, ukolébávkám,...) Děti spinkají ve vlastním spacáku nebo pod vlastní dekou. Ti, kteří neusnou, v tichu se věnují prohlížení knížek, kreslení či drobným didaktickým hrám s průvodcem.

V rámci duševního zdraví dbáme také o **srozumitelnou a otevřenou komunikaci** mezi dětmi a průvodci, průvodci a rodiči a průvodci navzájem. Ctíme osobní prostor každého jedince s ohledem na jeho potřeby, nasloucháme potřebám druhých.

Věnujeme se rozvoji pocitu **sounáležitosti, vztahu k sobě i k ostatním a k životnímu prostředí**. Klademe důraz na spolupráci a aktivní zapojení dětí do života školky a komunity, což vnímáme jako klíčové pro

vytváření pozitivního vzdělávacího prostředí. Děti nejsou jen pasivními příjemci vzdělání, ale aktivně se podílejí na utváření svého okolí a komunity. Pečujeme o vzájemné vztahy i životní prostředí i pomocí pravidel, které jsou součástí ŠVP (příloha 2).

Provázíme děti **světem emocí**, cílíme na uvědomění si důsledků vlastního chování.

Adaptace dětí probíhá podle individuálních potřeb každého dítěte. Ke zjištění prvotních potřeb využíváme **dotazník pro rodiče**. Z informací vycházíme při navazování prvních interakcí s dítětem a navazujeme další výchovně – vzdělávací práci. V rámci adaptace je umožněn vstup do školky i rodičům dětí, kteří mohou podle potřeby trávit se svým dítětem větší či menší časový úsek dne při vzdělávacích procesech. Průběh adaptace je vždy pečlivě s rodiči konzultován a mění se v závislosti na vývoji adaptační fáze každého dítěte. Téma adaptace je s rodiči komunikováno na schůzkách rodičů v červnu předchozího roku a v průběhu adaptační fáze.

Dbáme na harmonickou náladu při **stravování**. Součástí přípravy na stolování je kromě hygieny i dechové cvičení a rituál s průpovědí, který vede ke ztišení se před jídlem, respektu a úctě k tomu, co jíme, nebo kdo nám to připravil.

*“Všechno, co roste ze Země, chutná a voní příjemně,
sluníčko s deštěm každý den, rostlinky vytahují ven.
Děkujeme ti sluníčko, že uzrálo zrníčko, děkujeme ti Země milá,
Že jsi to zrnko v sobě skryla.”*

Dopolední svačiny, obědy i odpolední svačinky jsou připraveny ve školní kuchyni MŠ Bosonohy a splňují požadavky na vyváženou stravu. Zajišťujeme pitný režim formou doplnění tekutin (voda, bezinkový sirup, čaj...) do označených lahví dětí (termoska, zdravá láhev...). Děti se snaží o samostatné obslužení při svačinkách, pomáhají s prostíráním stolů a sklízí po sobě špinavé nádoby ze stolu.

4.4. Rytmus dne

Příchod dětí: od 7:30 - 9:00 hod.

Dopolední vzdělávání

Název činnosti	Co to pro nás znamená	Čas cca
Ranní činnost, volná hra	Nepřímo řízené činnosti – péče o zázemí (navození dřeva, drobný úklid), drobná pěstitelská činnost v naší zahradce, canisterapie - rozvoj komunikace se zvířaty, drobné povely, respekt k živému tvorovi (pod vedením instruktorky s certifikací), námětové hry, pohybové hry pro zahřátí, oheň,... Spontánní činnosti a hra dle vlastní volby dětí v prostoru školkového zázemí: hra na... volný pohyb dětí po areálu, hra na písku, houpačky (vede děti k samostatnosti a zodpovědnosti za svůj volný čas, hraní rolí, které si děti sami tvoří), práce s nářadím - kladiva, hřebíky, zahradní nářadí, lana, provazy, ad. (dodržíme pravidla bezpečného rizika), práce s různým přírodním materiálem ...keramická hlína, dřevo, piliny, kamínky, seno, přírodniny, kreslení a jiné tvoření + puzzle, didaktické hračky, montessori hnízdečka zaměřená na podporu znalostí a dovedností v různých vzdělávacích oblastech - děti zde pracují individuálně (měníme každý týden)	7:30 - 9:00
Ranní kruh se Človíčkem	Řízené setkání všech přítomných dětí a průvodců v kruhu (kolem ohniště, v maringotce kolem stolu, na dece v kruhu – dle aktuálního počasí), podporujeme jednotlivce i sounáležitost skupiny,	9:00 - 9:30

	<p>součástí jsou každodenní rituální aktivity (písnička), přivítání dětí, ukotvení v čase + tematické říkanky, písně, motivace na téma dne, příběh, oheň</p> <p>Řízené činnosti - Angličtina – osvojování pojmů, písniček, říkanek a jednoduchých frází pomocí metody TPR (Total Physical Response) – 1-2x v týdnu</p>	
Hygiena a svačina	děti jí svačinu dovezenou z MŠ Konopiska (místo je určeno dle aktuálního počasí – kolem ohniště, maringotka, v terénu)	9:30 - 10:00
Hlavní činnost	<p>Výprava do okolí - během cesty nabízíme dětem nepřímo řízené vzdělávací činnosti - děti pozorují změny v krajině, objevují prvky živé a neživé přírody, zapojují smysly, učí se spolupráci při řešení překážek v terénu, rozvíjí své dovednosti - koordinace pohybů, rovnováha, vytrvalost, vnitřní motivace, znalosti o sobě i okolním světě</p> <p>Spontánní činnosti a hra v lese, na herním místě (u kaštanu, na poldru, u hnízda, u lodě, u pramene Leskavy, u myslivny ad.)</p> <p>Nepřímo řízené tvoření - zařazujeme volitelné tvoření hlavně s využitím recyklopadu a přírodnin dle aktuálního počasí v zázemí či na výpravě</p> <p>Vaření s dětmi na ohni – děti se dle zájmu účastní přípravy a vaření nenáročných pokrmů (krájení, čištění zeleniny, ovoce, míchání, udržování ohně ad.) – při činnosti dodržujeme pravidla při práci s ohněm a ostrými předměty (viz příloha Manuál rizik)</p>	10:00 - 11:45
Hygiena a oběd	před obědový rituál (rytmizovaná průpověď), dle aktuálního počasí v maringotce či pod pergolou u stolu	11:45-12:45

Odpolední vzdělávání

Relaxace, odpočinek dětí	<p>V jurtě každý den děti odpočívají na matracích, ve vlastním spacáku či pod dekou při poslechu příběhů, zpívání či čtení pohádek</p> <p>Děti, které neusnou si cca od 13:30 se věnují prohlížení knížek či tichým herním činnostem v odděleném prostoru v jurtě.</p>	12:45 - 14:30
Vzdělávání předškoláků	<p>V maringotce či jinde v areálu zázemí či u stolečku mimo zázemí (např. relaxační lesní zóna, myslivna) probíhá nepřímo řízená i řízená vzdělávací práce s předškoláky zaměřená zejména na základní gramotnost (čtenářská a matematická) a rozvoj klíčových kompetencí a cílů v jednotlivých vzdělávacích oblastech – děti si vybírají úkoly z Předškoláckých týdeníků, zařazujeme různá témata dle týdenních plánů, sledování výukových krátkých filmů na Youtube, poslech a reprodukce slyšeného textu, drobné didaktické společné hry, polytechnická dílna, diskuse dětí - děti se učí přinášet svůj názor a přijímat názor druhých, angličtina, drobné činnosti v péči o zázemí (zahrada, dřevo, opravy, úklid..)</p>	13:00 - 14:30
Odpolední kruh/ volná hra dětí	<p>Odpolední kruh je shrnutím toho, co jsme za celý den prožili – děti se mohou vyjádřit k tomu, co je bavilo/nebavilo, jak se cítí ad.</p> <p>Spontánní činnosti a hra (viz. Ranní činnost) či nepřímo řízené hudebně - dramatické dovednosti - muzicírování, hraní příběhů, pohádek, přípravy na komunitní slavnosti</p>	14:30 - 16:30
Hygiena a svačina	dle aktuálního počasí v maringotce, kolem ohniště či pod pergolou u stolu	15:00 - 15:30

Vyzvedávání dětí: od 15:30 - 16:30 hod.

Rytmus dne lze upravovat dle aktuálního počasí či potřeb dětí.

4.5. Pedagogické a personální zajištění

Kolektiv LMŠ tvoří pět zaměstnanců. Dva pedagogové jsou zároveň speciálními pedagogy. Dva pedagogové jsou zároveň provozními zaměstnanci. Jedna z učitelek je zároveň vedoucí učitelkou LMŠ a metodikem předškolního vzdělávání. Tým doplňuje jedna provozní pracovnice.

Služby pedagogů fungují podle daného harmonogramu. Pedagog je zodpovědný za úroveň výchovně – vzdělávacího procesu - jeho naplňování a evaluaci.

Provoz výdejny a úklid zajišťují tři provozní zaměstnanci.

4.6. Spoluúčast rodičů, vztahy s rodiči

Chod LMŠ Brno – Bosonohy by se neobešel bez spolupráce s rodiči. Komunitní způsob fungování LMŠ **je nedílnou součástí jeho udržitelnosti a zároveň spolupráce a dobré vztahy s rodiči vytvářejí kladné prostředí pro výchovu dětí.**

Dobré vztahy mezi pedagogy a rodiči jsou vystavěny na základě společné spolupráce a možnosti společných prožitků (rodičovské schůzky, slavnosti, brigády, výlety, společné odpolední programy v rámci úprav zázemí LMŠ atd.)

Rodič má právo projevit jakékoliv připomínky k chodu školky, rodič má právo svými náměty a nápady přispívat k obohacení výchovného programu.

Rodič má právo konzultovat výchovné i jiné problémy svého dítěte s pedagogem.

Rodiče jsou pravidelně každý týden informováni o dění v LMŠ pravidelným nedělním e-mailem a 1x týdně fotoreportem do Whatsupové skupiny.

Záležitosti spadající do kompetence pedagoga řeší rodič s pedagogem. V případě, že jde o záležitost, o které je třeba informovat vedení LMŠ, obrací se rodič na učitelku pověřenou vedením LMŠ (Mgr. Ivona Špačková). Jedná se především o záležitosti o docházce nebo její změně, stravování, vrácení příspěvku v souvislosti s docházkou dítěte do LMŠ.

Záležitosti související s formálními záležitostmi a prezentačními náležitostmi LMŠ Brno - Bosonohy řeší rodiče s učitelkou pověřenou vedením LMŠ.

Stížnosti k chodu LMŠ podávají rodiče učitelce pověřené vedením LMŠ nebo řediteli ZŠ a MŠ Brno - Bosonohy.

2x za rok svoláváme rodiče individuálně na tzv. čtyřlístkovou schůzku k evaluaci pokroků dítěte. Dle potřeby se svolává rodičovská schůzka. Program setkání připravuje učitelka pověřená vedením LMŠ spolu s rodiči, každý může do předem stanovené doby doplnit svá témata. Pozvánku s programem obdrží rodiče nejpozději týden předem emailem. Rodiče jsou povinni se pravidelných setkání zúčastnit z důvodu zajištění oboustranné informovanosti a spokojenosti. Rodiče mají možnost konzultovat vývoj a obraz chování dítěte v LMŠ ve vyhrazených dnech s vedoucí učitelkou či při předávání dětí s pedagogem.

5. VZDĚLÁVACÍ OBSAH

5.1. Charakteristika vzdělávacího programu

Vzdělávací program LMŠ Brno - Bosonohy vychází z konceptu lesních mateřských škol pod záštitou ALMŠ. Většina programu probíhá venku za každého počasí. **Z charakteru zázemí a každodenního pobytu v přírodě vyplývá přirozené environmentální nasměrování programu a cílení celého konceptu školky na vzdělávání pro udržitelný rozvoj.** V praxi jsme po dva školní roky ověřovali koncepci Mgr. Martiny Wilzckeové (www.clovickedetem.cz) Človíček a jeho maminka planeta Země určenou pro MŠ. Tato koncepce nám svojí nabídkou velmi vyhovuje a stala se výchozí inspirací pro tvorbu ŠVP.

Pedagogická koncepce má podobu spirály, na které je umístěno 13 KAMÍNKŮ - vzdělávacích bloků, ve kterých děti během roku objevují, prozkoumávají a prožívají konkrétní témata propojená v jeden celek.

Kamínky - vzdělávací bloky - vychází z RVP pro předškolní vzdělávání (2025). Vzdělávací nabídka je založena na projektovém učení, a proto je pro pedagogy návodné členění do vzdělávacích bloků. Každý integrovaný blok je dále rozpracován průvodci dle individuálních preferencí, zkušeností, motivace a zájmů nejen dětí, ale i průvodců. Integrované bloky nejsou řazeny chronologicky a pracuje se s nimi dle aktuální situace a podmínek. Jejich obsah je rozpracován do týdenních vzdělávacích plánů v rytmu roku, prolínají se, opakovaně se objevují v různých obměnách a na různě dlouhou dobu.

Vzdělávací obsah je otevřený změnám, obsahuje témata blízká dětskému světu, vnímání, prožívání. Témata odpovídají věku a možnostem dětí.

Jako vhodný didaktický model vnímáme tzv. **vstřícný model kurikula**, které neobsahuje direktivní prvky, cíle vzdělání vznikají induktivně, interakcí žáků s připravenou edukační situací. (Šmelová, Prášilová, Didaktika předškolního vzdělávání, 2018).

Naši pedagogové znají připravené prostředí (přírodu), ví, co mohou dětem ukázat, nabídnout. Znají smysl a účel jednotlivých nabízených témat a aktivit. **Vnímáme přírodu jako “třetí učitelku”**, v naší práci hraje významnou roli předvídání, znalost podmínek a spolupráce s přírodou. Naše všímavost vede děti k tomu, aby si také všimaly. **Příroda je naším partnerem a průvodcem na cestě dítěte za poznáním.** Děti i příroda jsou aktivními aktéry, participují na vzdělávacím obsahu. Cíle jsou předvídány, ale vznikají induktivně. Úkolem našich pedagogů je dobře proces dokumentovat a pohlídat, aby některá kompetence nezůstala opomenuta, a případně připravili nabídku nebo prostředí, nebo i řízenou činnost, která by to doplnila. Dokumentace v tomto didaktickém modelu hraje významnou roli (elektronická třídnice, nebo tzv. **Lesní třídnice ALMŠ** (viz.příloha).

5.2. Cíle a principy

Motto: „Každý z nás je Človíček, který se narodil na planetě Zemi. Planeta Země nám dává vše, co potřebujeme. Stará se o nás a nabízí nám nepřeberné množství krásy a jedinečnosti, které stojí za to objevovat, prozkoumávat, ale i chránit.”

Naším cílem je vytvořit podmínky ke zdravému rozvoji dítěte, které je šťastné, dokáže čerpat sílu z prostředí, ve kterém žije, umí se mu přizpůsobit, dokáže ho ale zároveň ochraňovat a být tvůrcem změn vedoucím ke zlepšení životního prostředí. Proto se při tvorbě programu díváme na svět očima dětí. Základními vzdělávacími principy jsou:

- široká vzdělávací nabídka respektující RVP PV
- aktivní účast dítěte
- partnerství a rovnost
- dobrovolnost a individuální volba
- uvědomělost
- přirozenost
- bezpečí a harmonie
- respekt a tolerance
- vzájemná inspirace
- udržitelnost

Podporujeme děti, aby vnímaly přírodu: všemi smysly, jako přátelský prostor k učení, hraní, objevování, poznávání, sebe – objevování. Vedeme děti k úctě k přírodě a její ochraně. Vedeme děti ke spolupráci, jedinečnosti, přátelství, lidství, sounáležitosti s přírodou a ostatními lidmi, k zodpovědnosti a radosti ze všeho dobrého, co vykonáme.

Při vzdělávání a výchově klademe důraz na mezigenerační učení, vzájemný respekt a důvěru mezi žáky a pedagogy, samostatnost, úctu, udržitelnost a šetrnost k přírodě.

5.3. Vzdělávací strategie

Snažíme se o pestrou nabídku výchovně vzdělávacích metod s **respektem k individualitě dítěte a jeho speciálním potřebám.** Hlavním vzdělávacím prostředkem, který využíváme je **zážitková a lesní pedagogika.** Inspirujeme se též různými směry v pedagogice, které jsou blízké svobodnému, aktivnímu a přirozenému poznávání dění kolem sebe (Montessori, Waldorfská pedagogika ad.). **Souzníme s přístupem pedagoga – průvodce,** který dětem pomáhá objevovat svět tak, aby si ho dítě vysvětlilo samo. **Podporujeme rozvoj kritického myšlení u dětí.**

Při řízené práci s dětmi využíváme **prožitkové a kooperativní učení.** Díky smíšenému kolektivu **využíváme spontánního sociálního učení a vrstevnické podpory.** Důraz klademe na **situační učení** a osvojování pravidel skupiny i **autoevaluaci,** kde se děti učí přebírat zodpovědnost za své chování v komunitě. **Oblíbenými strategiemi u dětí** jsou experimenty, pozorování, dramatizace, tvoření a dílničky, písňe a říkadla, ekonarologie – příběhy, pohádky, legendy, hry a cvičení v přírodě, táborské dovednosti a vaření na ohni, výlety a exkurze.

Řízená činnost se střídá s volnou hrou a spontánními aktivitami, které nejsou pedagogem hodnoceny s výjimkou oblasti bezpečí. Přirozeně se zde rozvíjí tvořivost a sociální interakce. Děti si při nich ověřují své dovednosti, zralost, samo si řídí své psychické a fyzické limity. Spontánní aktivity též dávají průvodcům prostor pro pozorování dětí a reakci na potřeby dětí. K získání podnětů pro evaluaci a diagnostiku využíváme také výstupy dětí v rámci řízených aktivit a zážitkové portfolio (fotografie z činností, záznamové archy, kresby, výrobky...).

Jednou až dvakrát týdně **zařazujeme prvky angličtiny** - využíváme metody TPR – písničky, říkanky, znak do řeči, rytmizace, drobné hrátky a etudy na rozvoj a osvojení jednoduchých frází a slovní zásoby.

Hojně využíváme **rituály**, které jsou pro děti návodnými mezníky v čase a režimu a pomáhají jim rozložit tak své síly během dne.

Součástí výchovně – vzdělávací práce je **předškolní příprava**. V průběhu dopoledního programu jsou předškolákům nabízeny aktivity s vyšší náročností, v době poobědového klidového režimu pracují děti skupinově i individuálně v rámci souboru Předškolákovy týdeničky (prochytrehlavicky.cz), které mají zakoupené všechny děti za účelem soustředěné práce nad úkolem v rámci tréninku grafomotoriky, pohybové zdravotní průpravy, úkolů pro rozvoj kognitivního myšlení a percepce, společenské výchovy. Předškoláci se též účastní služby dne: pomoc s přípravou svačinek (omytí zeleniny, ovoce, krájení, mazání ad.), příprava stolů před jídlem, pomoc při sklizení věcí apod.

Zvláštní pozornost věnujeme **aktivnímu zapojení rodičů**. Rodič je vnímán jako **partner pro utváření výchovně – vzdělávacího procesu**. Cílem je maximální otevřenost rodině a všem jejím členům, kteří mají zájem spoluvytvářet radostné zážitky v LMŠ. Tomuto cíli je nápomocné zapojení rodičů do dílčích oslav i jejich pomoc při každodenním chodu LMŠ.

V rámci výchovně – vzdělávací práce spolupracujeme s MŠ Konopiska (Brno - Bosonohy), LMŠ V Závětrí (Brno - Žebětín), dále spolupracujeme s logopedy (Mgr. Kateřina Jedličková, Mgr. Lea Šafránková, Mgr. Jan Dezort), s odborníky na speciální pedagogiku (Mgr. Jana Kurfürstová) a neurovývojovou stimulaci (Mgr. Blanka Tomanová). Každoročně nabízíme screening zraku (Mgr. Košťálová).

Spolupracujeme s pedagogy 1. stupně ZŠ Brno - Bosonohy. Plánujeme společné výpravy po okolí či environmentální program v zázemí LMŠ. V případě velmi nepříznivých klimatických podmínek nacházíme útočiště v budově ZŠ. Oboustranné pravidelné setkávání napomáhá adaptačnímu období před nástupem do ZŠ.

5.4. Vzdělávací bloky

Naše vzdělávací koncepce vychází primárně z respektování koloběhu změn v přírodě. Proto je členěna do čtyř základních bloků dle ročních dob.

- **Človíček a pestrobarevný podzim**
- **Človíček a zimní radovánky**
- **Človíček a jarní kouzlení**
- **Človíček a vůně léta**

5.5. Integrované bloky - kamínky a jejich náplň

Hlavní postavou pedagogické koncepce je malý Človíček, který se narodil a žije v lese a jeho maminka je planeta Země – Příroda a tatínek Slunce.

Človíček přichází za dětmi, aby se stal jejich kamarádem, který je provází celým rokem a jednotlivými ročními obdobími, a učí je vztahu k sobě samým, přírodě, ostatním lidem a celé planetě Zemi.

Človíček ví, že je součástí přírody a cítí se v bezpečí a milovaný, protože všechno kolem něj je jeho maminka, která se o něj stará a dává mu vše, co potřebuje. Tatínek Slunce je také pořád s ním a vede ho na jeho cestě životem.

Človíček žije v důvěře a lásce, váží si života ve všech jeho podobách a s radostí poznává svět kolem sebe. Svoji maminku přírodu cítí a vnímá v každé květině, stromu i zvířeti, proto o ni přirozeně pečuje a žije v rovnováze a harmonii se svým okolím.

“...A nakonec objeví to největší skryté, a přesto tak viditelné poselství, že pokud náš život vede láska, jsme svobodní, soucitní, milovaní a milující, tak máme přirozenou touhu měnit svět k lepšímu a vytvářet harmonii a rovnováhu.“

Vzdělávací nabídka (obsahuje každý vzdělávací kamínek)

- činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí
- jednoduché úkony s předměty a materiálem
- hudební a hudebně pohybové hry a činnosti
- zdravotně zaměřené činnosti (uvolňovací, protahovací, dechová, relaxační cvičení)
- příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví a vytváření zdravých životních návyků
- příležitosti a činnosti směřující k prevenci nemoci a nezdravých návyků
- výtvarné činnosti
- námětové hry a činnosti
- hry podporující tvořivost, představivost a fantazii
- poslech čtených či vyprávěných pohádek, příběhů a hudby
- sledování videí a obrázků
- estetické a tvůrčí aktivity
- hry na rozvoj smyslového vnímání
- běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým
- sociální a interaktivní hry
- kooperativní činnosti ve dvojicích nebo skupinkách
- aktivity podporující sblížení dětí
- vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením
- aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí mateřské školy
- práci s informacemi
- spontánní volná hra
- drobné pěstitelské práce a péče o zahradu
- příprava drobných jídel na ohni (polévky z vypěstovaných surovin, masopustní koblihy, chlebové placky, ad.)

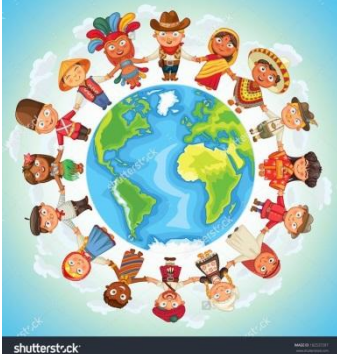
Vzdělávací nabídka je sestavena tak, aby obsáhla rozvoj dílčích klíčových kompetencí, základních gramotností i pokroku v jednotlivých vzdělávacích oblastech RVP pro PV (2025). Po ukončení vzdělávacího bloku (kamínku, projektu) provádíme evaluaci procesu učení (viz. Příloha 3 - Tabulka Evaluace procesu učení)

Název integrovaného bloku	Kamínek planety Země
Charakteristika integrovaného bloku	 <p>Tento kamínek je úvodním kamínkem celého ročního programu a děti se v něm seznámí s Človíčkem a jeho maminkou planetou Zemí a tatínkem Sluncem. Človíček se stane jejich kamarádem, který je bude celý rok provázet každodenním životem ve školce. Proto mu děti postaví domeček z přírodnin, aby se ve školce cítil dobře a měl tam své místo. Děti poznají, jak Človíček v lese žije, jak se o něj maminka Příroda stará a co všechno mu dává. Uvědomí si, že i my využíváme přírodní zdroje pro uspokojení všech našich potřeb a že i o nás se maminka Příroda stará stejně jako o svého Človíčka.</p>
Návrhy týdenních témat pro realizaci	<ul style="list-style-type: none"> • Co nám dává příroda • Přátelství a spolupráce • Přírodní zdroje • Jsem součástí planety Země • Lesní zvířata • Společná planeta Země • Barvy kolem nás • Léčivé byliny • Rostliny
Co si mají děti uvědomit (smysl a účel)	<ul style="list-style-type: none"> • Příroda se o Človíčka stará, podporuje ho a dává mu všechno, co potřebuje. • Cítí se milovaný, protože jeho maminka je tady vždy pro něj. Její lásku cítí neustále a je s ní propojený. • Človíček se cítí v bezpečí, protože maminka je všude kolem něj. • Človíček je šťastný, protože může žít a poznávat sám sebe i přírodu. • Človíček ví, že vše kolem je živé, a tak se chová k přírodě s úctou a respektem. • Láska a radost jsou přirozená součást života. • Človíček se raduje z přátelství a společného sdílení a tvoření. • Příroda je krásná a spojení s ní je podporující a radostné. • Planeta Země je naším domovem. Je to Matka Země, která nám poskytuje všechno, co potřebujeme k životu. • Můžeme využívat sílu léčivých bylin k léčení nemocí nebo jejich předcházení. • Příroda je ucelený a propojený celek a člověk by do ní měl zasahovat šetrně a s pokorou. • Přírodní zdroje nám umožňují uspokojovat všechny naše potřeby. • Příroda nám dává vše pro uspokojení našich potřeb. Stará se o nás stejně jako o Človíčka. • Příroda je prostor pro hraní, objevování, vědomé pozorování a poznávání. • Planeta Země je místo, kde je všeho dostatek, pokud s přírodními zdroji zacházíme šetrně a vědomi si své sounáležitosti s přírodou a přírodními zákony.
Přiblížíme se těmto výsledkům učení:	
CGR (PDO)	Rozumí předčitanému textu, vyprávění a soustředěně sleduje text.
MGR (PMP)	Roztřídí, vybere, spáruje a zkombinuje objekty na základě jejich vlastností.
KK	KKU - Projevuje přirozený zájem o učení a svět, který ho obklopuje. KOB - Vyjadřuje pozitivní vztah k živé přírodě ve svém okolí. KPP - Spolupodílí se na společných rozhodnutích.
VO	DJT - Rozlišuje pomocí všech smyslů. Vyhledává příležitosti k pohybu. DJP - Přijímá a vyjadřuje pozitivní ocenění. Využije vhodné příležitosti a materiály pro vyjádření své fantazie. DDS - Spolupodílí se na tvorbě pravidel vzájemného soužití. DS - Udržuje pořádek v blízkém prostředí.

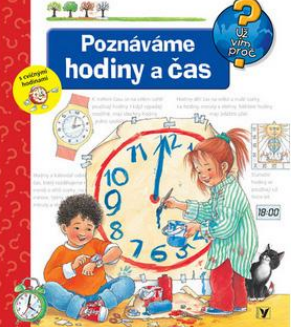
Název integrovaného bloku	Jarní kamínek
Charakteristika integrovaného bloku	 <p>V tomto kamínku budeme žasnout nad proměnami jarní přírody. Stane se z nás semínko stromu a zažijeme jeho cestu ke světlu a růstu. Seznámíme se s jarní přírodou a jejími jedlými dary, vysejeme si svoje semínka a budeme společně oslavovat sílu a pestrou krásu přírody a nové začátky, které s jarem přichází.</p>
Návrhy týdenních témat pro realizaci	<ul style="list-style-type: none"> • Jaro v přírodě • Jarní květiny • Setí a klíčení semínek • Od semínka po strom • Jedlé rostliny • Půdní živáčkové a kompost • Život na louce/ motýli/ včely • Mláďata zvířat i lidí • Ptačí hnízdění
Co si mají děti uvědomit (smysl a účel)	<ul style="list-style-type: none"> • Jaro je obdobím, kdy se příroda probouzí ze zimního klidu. Je to období nového začátku. • Pro příchod a rozvoj jara je podstatné sluneční světlo a teplo. • Na jaře se začíná prodlužovat den a k proměnám přírody napomáhá větší množství světla. • Ve sněhu, který na jaře roztává, se skrývá obrovská zásoba vody pro jarní přírodu. • Přejchod ze zimy do jara je pozvolný a postupný, často se střídají chladné a teplejší dny. • Sněženky jsou chráněné a netrháme je. • Jarní příroda je pestrobarevná, svěží a plná nové energie. • Ruměnice se objevují hned začátkem jara a vyhřívají se na sluníčku. Jsou užitečné pro naši zahradu. • Spousta jarních rostlin jsou jedlé a poskytují nám živiny a energii pro naše tělo. • Divoké jedlé rostliny mohou být chutnou a zdravou součástí našich jídel. • Na jaře klíčí semena, která přečkala zimu v půdě. Ke klíčení potřebují živiny z půdy, vodu, teplo a následně sluneční světlo. • Můžeme si vyset semínka některých rostlin a jíst jejich mladé výhonky. Jsou pro nás zdravé, plné živin a energie, kterou potřebuje naše tělo. • Jaro nám poskytuje dostatek čerstvých rostlin a bylin, které nám pomohou načerpat energii a sílu po zimním období. • Rozkladem organických zbytků činností půdních organismů vzniká kompost, který obohacuje půdu a živiny a rostliny potom lépe rostou a plodí. • Jaro je obdobím, kdy vyséváme semena a rostliny na zahradu. • Rostliny poskytují výživu včelám, motýlům a čmelákům v podobě pylu a sladkého nektaru. • Včely, motýli a čmeláci jsou nezbytní pro opylování rostlin. • Na jaře se rodí mláďata, protože je teplo a příroda poskytuje dostatek potravy. • Ptáci si na jaře staví hnízda, do kterých kladou samičky vajíčka a po vylíhnutí se o ně rodiče společně starají a shání jim potravu.
Přiblížíme se těmto výsledkům učení:	
CGR (PDO)	Předvídá a usuzuje děj z obrázku i textu, vymyslí alternativní konec příběhu.
MGR (PMP)	Určí postupným načítáním po jedné počet konkrétních předmětů od 1 do 6 bez ohledu na jejich rozmístění.
KK	<p>KKK - Naslouchá druhému a dodržuje domluvená pravidla komunikace.</p> <p>KOS - Chová se empaticky a projevuje ohleduplnost k druhým.</p> <p>KRP - Pozoruje, zkoumá, experimentuje, objevuje.</p> <p>KKT - Zapojuje se do tvůrčích činností.</p>
VO	<p>DJT - Zvládá různé způsoby pohybu v různém prostředí a terénu, prokazuje obratnost. Zvládá základy grafomotoriky.</p> <p>DJP - Zapamatuje si krátké texty a dokáže je reprodukovat. Pracuje s jednou i s více podmínkami v zadání. Ověří správnost řešení.</p> <p>DDS - Tvoří z rozmanitých materiálů a přírodnin.</p> <p>DS - Respektuje různé formy života.</p>

Název integrovaného bloku	Podzimní kamínek
Charakteristika integrovaného bloku	 <p>Tento kamínek je zaměřen na proměny podzimní přírody a jejich význam pro přirozený cyklus střídání ročních období a souvislost se životem člověka jako součástí těchto změn. Podíváme se na podzim jako na období hojnosti a zjistíme, co nám přináší. Také si jej představíme jako dobu, kdy se zvířata a celá příroda chystá na zimu. Víteek s Aničkou si budou pouštět draka, spřátelí se s větrem, naučí se spoustu nového o stromech a životě v lese i na zahradě a vyzkouší si nejrůznější podzimní hry v přírodě.</p>
Návrhy týdenních témat pro realizaci	<ul style="list-style-type: none"> • Podzimní změny v přírodě • Barvy listí • Půdní živáčkové • Podzimní úroda • Příprava zvířat na zimu • Stěhovaví ptáci • Plody lesa
Co si mají děti uvědomit (smysl a účel)	<ul style="list-style-type: none"> • Podzim je obdobím, kdy příroda vydává své poslední plody a připravuje se na zimu. • Babí léto je suché, slunečné, teplé a málo větrné počasí na začátku podzimu typické sítěmi běžníka pocestného. • Podzimní příroda je díky barvicím se listům krásně barevná a zářivá. • Stromy na podzim shazují své listy, aby v zimě neuschly kvůli nedostatku vody. • Stromy dýchají (transmitují) přes své listy a při tomto procesu se odpařuje voda. • Spadlé listí je důležité pro ochranu půdy a kořínků rostlin před mrazem a současně se do něj může schovat hmyz a drobní živočichové. • Na podzim si můžeme hrát se spadlými listy a plody keřů a stromů. • V půdě žije velké množství půdních živočichů, kteří rozkládají organické zbytky a přeměňují je v živiny pro rostliny a půdu. • Některé půdní živáčky můžeme pozorovat, jiné žijí hluboko pod zemí a nejsou okem viditelní. • Na podzim se zvířata chystají na zimu. Vyhledávají a zateplují si své úkryty, vykrmují se, aby měla tukové zásoby a dělají si zásoby potravy. • Příroda poskytuje na podzim všem zvířatům množství výživných plodů, aby se mohla pořádně vykrmit. • Některá zvířata jsou v zimě aktivní, jiná upadají do zimního spánku. • Ježek celou zimu prospí a potřebuje teplý úkryt. Můžeme mu pomoci tak, že mu na zahradě vytvoříme hromadu z větvi a listí. • Nemocní, zranění a málo vážící ježkové potřebují před zimou naši pomoc. Tu poskytují záchranné stanice. • Ježkům můžeme připravit na zahradě hromadu z listí a klacíků. • Někteří ptáci odlétají před zimou do teplých krajín. • Podzim je obdobím hojnosti a darů druhé sklizně. /ovoce, kořenové zeleniny, ořechů, dýní a divokých plodů. • Ovoce a zeleninu z podzimní úrody používáme na přípravu jídel nebo je zpracováváme různými způsoby a uchováváme na zimu. • Ovoce a zelenina jsou zdravé pro naše tělo a podporují funkci jednotlivých orgánů. • Les a podzimní příroda nabízí množství způsobů, jak si hrát a tvořit z přírodnin. • K podzimu patří vítr a pouštění draků. • Všechny plody keřů a stromů jsou jejich semena. • Lehká semínka z keřů a stromů roznášá vítr na nová místa, kde na jaře vyklíčí. • Na podzim vnímáme v přírodě i v našem nitru zklidnění a zpomalení. • Podzim je obdobím přechodu z aktivity a energie léta do klidu zimy, kdy vše odpočívá a regeneruje.
Přiblížíme se těmto výsledkům učení:	
CGR (PDO)	Rozumí předčítanému textu, vyprávění a soustředěně sleduje děj.
MGR (PMP)	Orientuje se v prostoru a rovině, rozliší a pojmenuje prostorové vztahy.
KK	KKU - Záměrně se soustředí na činnost a udrží pozornost. KOS - Vyjadřuje svůj názor. KPP - Dokáže měnit cesty k dosažení cíle.
VO	DJT - Zvládá různé způsoby pohybu v různém prostředí a terénu, prokazuje obratnost. Ovládá jemnou motoriku a motoriku mluvidel. DJP - Vyhledá společné znaky, shodu, podobu, rozdíly objektů, osob a jevů a odhalí vzájemné souvislosti mezi nimi. Poznává a pojmenuje osoby, zvířata, věci a jevy, kterými je obklopeno. DDS - Začlení se do skupiny. Zachytí autenticky své představy i prožitky různými výtvarnými prostředky a technikami. DS - Pojmenuje a rozlišuje některé objekty ze živé a neživé přírody a zapamatuje si jejich názvy.

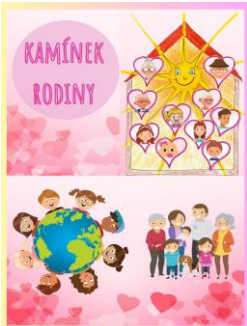
Název integrovaného bloku	Zimní kamínek
Charakteristika integrovaného bloku	 <p>V zimním kamínku se ponoříme do klidu a ticha sněhových vloček a objevíme jejich krásu a jedinečnost. Podíváme se na život v přírodě v tomto ročním období a zjistíme, která zvířátka jsou v zimě aktivní, a která ji prospívá v teplém pelíšku. Společně s Človíčkem a dětmi nachystáme dobroty pro zvířátka v lese, vyrobíme krmítka pro ptáky a upečeme si chléb jako symbol rodiny.</p>
Návrhy týdenních témat pro realizaci	<ul style="list-style-type: none"> • Roční období • Význam zimy pro přírodu i lidi • Zvířata v zimě • Odpočinek • Počasí • Pečení chleba
Co si mají děti uvědomit (smysl a účel)	<ul style="list-style-type: none"> • Zima je důležitých ročních období, kdy příroda odpočívá a regeneruje. • I my lidé máme v zimě méně energie a máme potřebu být více v klidu. • Střídání ročních období je ovlivněno intenzitou slunečního světla a tepla. • V zimě je nejméně světla v roce. • Typickým projevem zimního období je chlad, mráz a sníh. • Některá zvířata jsou v zimě aktivní. Je to pro ně ale náročné období, protože je chlad a málo potravy. Mají hustou srst a některá mají schované zásoby. • Některá zvířata zimu prospívá částečně nebo celou. • Hmyz, plazi a obojživelníci jsou v zimě schováni v úkrytech pod kůrou stromů, v listí, pod kameny, v zemi atd. • Divokým zvířatům můžeme v zimě pomáhat a přikrmovat je. Musíme ale vědět, co je pro ně vhodné. • Ptákům můžeme nasypat semena do ptačích budek nebo jim můžeme vyrobit lojové koule a zavěsit na stromy. • Sněhové vločky vznikají vysoko v mracích z páry vlivem chladu. • Každá sněhová vločka má tvar šestiúhelníku a je jedinečná. Neexistují dvě stejné. • Když vločka roztaje, změní se ve vodu. • Mráz mění vodu na led. • Když je sníh, zažíváme spoustu legrace při zimních radovánkách. • Chléb je symbolem rodiny a přátelství, dříve to byl základní pokrm.
Přiblížíme se těmto výsledkům učení:	
CGR (PDO)	Reflektuje čtenářský zážitek a sdílí ho s ostatními.
MGR (PMP)	Sestavuje prostorové objekty podle předlohy.
KK	KOS - Projevuje důvěru v sebe sama. KOB - Přispívá k fungování společenství v mateřské škole. Identifikuje nespravedlnost a učí se na ni reagovat. KRP - Volí adekvátní řešení vedoucí k cíli.
VO	DJT - Vykonává jednoduchý pohyb podle vzoru a provede ho podle pokynu. Překonává fyzické překážky. DJP - Rozlišuje příčinu a důsledek při hře, ve svém jednání či v příběhu. Navazuje a rozvíjí citové vazby. DDS - Dodržuje pravidla her a jiných činností, požaduje dodržování dohodnutých pravidel i od druhých. DS - Zná způsoby ochrany při některých nebezpečných situacích, v kontaktu se zvířaty, rostlinami i v rizikových. Jedná s ohledem na ochranu životního prostředí.

Název integrovaného bloku	Cestovatelský kamínek
Charakteristika integrovaného bloku	 <p>Děti si uvědomí si, že planeta Země je složená z moří a oceánů a několika kontinentů a je nesmírně rozmanitá. Všude na světě žijí lidé a děti, mluví jiným jazykem a na této verbální úrovni si mnohdy nemůžeme rozumět, ale všichni jsme děti naší maminky Země, a to nás spojuje. A když máme otevřené srdce i mysl, můžeme se naučit porozumět jiným způsobem, který vychází z vědomí souměřitelnosti, propojenosti a lidství ve své nejhlubší podstatě.</p>
Návrhy týdenních témat pro realizaci	<ul style="list-style-type: none"> • Světadíly a jejich charakteristika • Zvířata a lidé/ zvláštnosti a schopnosti/ vzájemné obohacení • Země a státy • Planeta Země náš společný domov
Co si mají děti uvědomit (smysl a účel)	<ul style="list-style-type: none"> • Na naší planetě je několik světadílů. • Každý světadíl je jiný a má rozdílné přírodní bohatství. • Na každém světadíle je množství států a všude žijí lidé a děti různých národností a kultur. • Každý národ má své hrdiny a své pověsti a pohádky a tradice. • I když jsme odlišní, mluvíme jiným jazykem a máme jiné zvyky a kulturu, všichni žijeme na planetě Zemi a ta je naším společným domovem. • Můžeme si porozumět na úrovni srdce, našeho lidství a společného původu obyvatel planety Země. • Každý z nás může pomáhat přírodě, chovat se zodpovědně a rozlišovat co je vhodné a nevhodné chování. • Můžeme si pro nás, všechny lidi i celou přírodu a planetu Zemi přát jen to nejlepší.
Přiblížíme se těmto výsledkům učení:	
CGR (PDO)	Rozumí předčítanému textu, vyprávění a soustředěně sleduje děj.
MGR (PMP)	Uspořádá objekty podle daných kritérií včetně času.
KK	<p>KKT - Přijímá osobnostní, kulturní, náboženské a jazykové rozmanitosti ostatních.</p> <p>KKK - Využívá informační zdroje, se kterými se běžně setkává.</p> <p>KRP - Čerpá informacemi z různých autentických, tištěných a digitálních zdrojů.</p> <p>KDI - Využívá digitální technologie k badatelským činnostem a poznávání světa kolem sebe.</p>
VO	<p>DJT - Koordinuje pohyby těla, ruky a oka. Zvládá základní pohybové dovednosti.</p> <p>DJP - Rozliší český jazyk od jiných jazyků. Vyrovná se s neúspěchem. Správně vyslovuje většinu hlásek, ovládá dech, tempo a intonaci řeči. Sluchově rozlišuje různé zvuky, pozná první hlásku ve slově.</p> <p>DDS - Přijímá rozmanitost lidí a vnímá ji jako přirozenou. Pojmenuje místo a zemi, ve které žije.</p> <p>DS - Porovná charakteristiky a vlastnosti objektů z přírody. Rozpozná a pojmenuje některé jevy a děje na Zemi.</p>

Název integrovaného bloku	Lesní kamínek
Charakteristika integrovaného bloku	 <p>V tomto kamínku se společně s Človíčkem ponoříme do kouzelné atmosféry lesa, který se nám představí jako léčivé místo, kde cítíme svoje spojení s přírodou a můžeme žasnout na každém kroku. Poznáme ekosystém lesa i jeho obyvatele a naučíme se lesu naslouchat a rozumět. Objevíme spolu jeho zákonitosti i důležitost pro správné fungování krajiny a život člověka. Také zjistíme, že stromy jsou živé bytosti velmi podobné nám lidem a zasluhují si naši ochranu a láskyplnou pozornost.</p>
Návrhy týdenních témat pro realizaci	<ul style="list-style-type: none"> • Lesní ekosystém • Život brouků • Život stromů a jejich ochrana • Lesní zvířata
Co si mají děti uvědomit (smysl a účel)	<ul style="list-style-type: none"> • Les je provázaný ekosystém, který tvoří stromy, keře, houby a živočichové. • Les je místo pro hraní, objevování, zkoumání, učení. • V lese můžeme zažít spoustu nových zážitků a dobrodružství. • V lese jsme na návštěvě. Chováme se tiše a respektujeme lesní zvířata. • Neničíme rostliny, stromy, schválně neublížíme zvířatům, ani těm nejmenším živáčkům – hmyzu, neodhazujeme odpadky. • Les mohou vnímat všemi smysly. • Každý druh živočicha má své specifické potřeby a zvyklosti a je radost poznávat život lesních zvířat. • I ti nejmenší broučkové mají na světě své místo. • Na živáčky v lese nesaháme, jen je pozorujeme. • Stromy si svými listy vyrábí pomocí sluníčka, vody a oxidu uhličitého cukr, který potřebují jako energii pro růst, kvetení a tvoření plodů. • Stromy jsou pro nás životně důležité. Svými listy vyrábí kyslík, který dýcháme my lidé i všichni živočichové na planetě. • V zimě stromy odpočívají a žijí z cukru /energie/, který si uschovaly před zimou ve svých kořenech. • Všechny stromy jsou pod zemí propojené sítí hub, která funguje podobně jako internet a přenáší zprávy mezi stromy. • Stromy se liší od keřů tím, že mají vysoký kmen. • Každý strom je živý organismus, který stejně jako my dýchá, pije, roste a jeho jednotlivé části můžeme jejich funkcí připodobnit k orgánům našeho těla. • Některé druhy stromů mezi sebou komunikují, poznají svoji rodinu a pomáhají si. • Les je propojený a ucelený systém, kde vše souvisí se vším a vše spolupracuje na udržení rovnováhy lesního ekosystému
Přiblížíme se těmto výsledkům učení:	
CGR (PDO)	Rozlišuje některé symboly, piktogramy, znaky a rozumí jejich významu a funkci.
MGR (PMP)	Určí postupným načítáním po jedné počet konkrétních předmětů od 1 do 6 bez ohledu na jejich rozmístění.
KK	KKU - Projevuje přirozený zájem o učení a svět, který ho obklopuje. KKK - Využívá informační zdroje, se kterými se běžně setkává. KOS - Pojmenuje vlastní silné stránky.
VO	DJT – Koordinuje pohyby těla, ruky a oka. Naplňuje své biologické potřeby. DJP - Určí a využije při činnostech pravidelnosti, rytmus a zákonitosti, včetně symetrie. Vypráví jednoduchý děj. DDS - Přijímá různé sociální role. Ovlivňuje směřování společné činnosti. DS - Spolupodílí se na péči o rostliny a živočichy.

Název integrovaného bloku	Kamínek času
Charakteristika integrovaného bloku	 <p>Cílem kamínku je přiblížit dětem základní orientaci v čase a historické informace o vývoji lidstva a života na planetě Zemi. Témata rozvíjí kritické myšlení.</p>
Návrhy týdenních témat pro realizaci	<ul style="list-style-type: none"> • Pojem času/ biorytmus/ kalendář/hodiny • Vznik života na planetě Zemi • dinosauři • starověk (bohové, pyramidy) • pravěk (oblékání, lovci a sběrači, obydlí, umění) • středověk (hrady, rytíři, asijské bojovníci) • Cyril a Metoděj • sv. Václav • velcí panovníci v českých zemích • novověk (objevitelé a mořeplavci) • američtí indiáni • objevy a vynálezy • budoucnost • návštěva Anthroposu
Co si mají děti uvědomit (smysl a účel)	<ul style="list-style-type: none"> • Rozlišujeme základní časové pojmy, jako je minulost, přítomnost a budoucnost. • Rozlišujeme mezi dětstvím a dospělostí, minulými generacemi a těmi současnými. • Život člověka se změnil v průběhu času. • Každé historické období má svůj význam pro další rozvoj života a lidstva na planetě Zemi. • Naši předkové nám zanechali poselství, zkušenosti, znalosti a výzvy. • Jak bude život na planetě Zemi vypadat v budoucnosti. • Co můžeme udělat pro udržitelný život na planetě Zemi.
Přiblížíme se těmto výsledkům učení:	
CGR (PDO)	Analyzuje děj, hodnotí ho, vyjadřuje se k jednání postav.
MGR (PMP)	Určí charakteristické vlastnosti geometrických objektů v reálném prostředí, rozliší rovinné a prostorové útvary.
KK	KOB - Chová se v souladu s myšlenkami, které směřují k udržitelnému rozvoji. KDI - Uplatňuje informatické myšlení, pracuje s algoritmy. KKT - Reaguje autenticky na umělecké a kulturní podněty.
VO	DJT – Zvládá sebeobsluhu. Zachová správné držení těla. DJP - Používá slova ve správném tvaru a gramaticky správně formuluje věty. Využívá myšlenkovou analýzu a syntézu při hře i při praktických činnostech. DDS - Vyjadřuje se prostřednictvím vokálních, instrumentálních a hudebně pohybových činností. Poradí si v nové situaci. DS - Rozpozná udržitelné přístupy v běžných životních situacích a umí je uplatnit. Jedná bezpečně na komunikacích, v dopravních prostředcích a při jejich používání.

Název integrovaného bloku	Kamínek řemesel a povolání
Charakteristika integrovaného bloku	 <p>Cílem kamínku je seznámit děti s různými řemesly a povoláními dříve a dnes, podpora dětské zvědavosti, podpora kladného vztahu k práci, znalost vlastních silných stránek. Kamínek pomáhá dětem pochopit různé pracovní činnosti a role, které existují v našem světě. Tento tematický okruh podporuje rozvoj sociálních dovedností, představitivosti a také povědomí o tom, jak funguje společnost.</p>
Návrhy týdenních témat pro realizaci	<ul style="list-style-type: none"> • PEKAŘ/KUCHARĚ/ČUKRÁŘ (stavby na písku/vaření na ohni/krájení) • HRNČÍŘ (práce s keramickou hlinou) • ŠVEC (základy práce s jehlou a nití) • ŠVADLENA/KREJČÍ (měření metrem) • ZLATNÍK (navlékání korálků) • KOVÁŘ (návštěva kovářské dílny) • TRUHLÁŘ (dřevo jako materiál ke hře, polytechnická dílna) • KADEŘNÍK (péče o sebe i o druhé/ rovné střihání / pletení copánků z něčeho) • Ukázka práce záchranářů/policie/hasičů • Ukázka povolání rodičů, exkurze (SAKO, DPMB, laboratoř ad.) • Odměna za práci/význam peněz/finanční gramotnost/platidla dnes a v minulosti • Použití edukativních videí a aplikací, které dětem přibližují různé profese a jejich význam. • Pracovní tým • Pracovní wellbeing
Co si mají děti uvědomit (smysl a účel)	<ul style="list-style-type: none"> • Řemesla jsou známa již ze starších dob, jedná se především o rukodělnou práci za využití specializovaných pomůcek a náčiní. • Určitá řemesla jsou uplatňována dodnes. • Různé profese mají svou specifickou náplň, potřeby. • K výkonu povolání potřebujeme studium a předpoklady. • Nejlépe můžeme vykonávat takové povolání, ke kterému máme předpoklady (hodí se nám znalost sebe sama – co nás baví, silné stránky). • Manuální práce je užitečná a žádný člověk se bez ní neobejde. • Pro některá odvětví je vhodné využití moderních technologií a AI. • Práce druhých si vážíme a neničíme ji. • Spolupráce a týmový soulad je pro pracovní úspěch důležitou součástí. • Povolání a práce má být radost.
Přiblížíme se těmto výsledkům učení:	
CGR (PDO)	Vybere si knihy nebo časopisy podle svého zájmu.
MGR (PMP)	Orientuje se v prostoru a rovině, rozliší a pojmenuje prostorové vztahy.
KK	KOS - Pojmenuje vlastní silné stránky. KPP - Oceňuje práci i úsilí druhých. Přichází s vlastními nápady. Navrhuje, co potřebuje k realizaci vlastních činností. KRP - Vymýšlí a zkouší různá řešení problémů a situací. KDI - Rozlišuje přínosy a rizika používání digitálních technologií.
VO	DJT – Orientuje se na svém těle, pojmenuje jeho části a zná jejich funkce. Zvládá jednoduché pracovní úkony s různými materiály, nástroji, nářadím, náčiním a dalšími pomůckami. DJP - Vyjadřuje své představy různými způsoby, prostředky, technikami i s využitím digitálních technologií. Uplatňuje konstrukční myšlení při sestavování a skládání objektů. DDS - Používá reálné nástroje, předměty a nářadí při rukodělných činnostech. Rozlišuje mezi světem přírody a techniky a vysvětlí jejich význam pro člověka a život na Zemi. DS - Reaguje na bezpečnostní pokyny dospělých v rizikových situacích.

Název integrovaného bloku	Kamínek rodiny
Charakteristika integrovaného bloku	 <p>Děti si s Človíčkem budou povídat o své rodině. Co dělá jejich maminka a jaká je? A tatínek a sourozenci? A co je vlastně naše rodina? Každé dítě si vytvoří koláž své rodiny a společně je umístíme na planetu Zemi, kde všichni žijeme. Mohou si srovnat, v čem jsou Človíčkovi rodiče stejní jako ti jejich a uvědomí si, že mají svoji fyzickou maminku a tatínka, ale že mohou stejně láskyplně vnímat a prožívat i přírodu a planetu Zemi a přítomnost něčeho, co nás všechny přesahuje a současně spojuje.</p>
Návrhy týdenních témat pro realizaci	<ul style="list-style-type: none"> • Rodina a její členové • Vztahy v rodině • Rodokmen/prarodiče • Planeta Země je naším domovem
Co si mají děti uvědomit (mysl a účel)	<ul style="list-style-type: none"> • Rodina jsou nejbližší lidé, které máme. Poskytuje nám zázemí, pomoc, podporu a prostor pro náš růst. • Pro každého z nás je rodina důležitá. • Naše rodina tvoří náš domov. • Každý z nás vyrůstá z kořenů své rodiny, které tvoří naši předkové. • Každá rodina má své zvyklosti a tradice. • Rodina nám dává pocit bezpečí a sounáležitosti. • Každý v rodině je jedinečný a má jiné vlastnosti, dovednosti a schopnosti. • I když si někdy s rodiči nebo sourozenci nerozumíme, jsme smutní nebo naštvaní, spojuje nás láska. • V každé situaci můžeme cítit a projevit svoji lásku a soucit. • Je důležité umět naslouchat svému srdci a svým pocitům. • Všichni žijeme na planetě Zemi, všichni máme maminku Přírodu a tatínka Slunce a všichni jsme součástí jedné rodiny. • Planeta Země je náš domov.
Přiblížíme se těmto výsledkům učení:	
CGR (PDO)	Reflektuje čtenářský zážitek a sdílí ho s ostatními.
MGR (PMP)	Určí míru objektů a porovná je pomocí poměrování.
KK	<p>KOS - Žádá o pomoc vrstevníky či dospělého. Odmítá nevhodné a jemu nepříjemné chování i komunikaci.</p> <p>KKT - Má povědomí o kultuře, umění a o kulturním dění ve svém okolí.</p> <p>KRP - Tvořivě pracuje s informacemi. Vnímá chybu jako přirozenou součást řešení problémů.</p> <p>KKU - Při učení využívá strategie pokusu a omylu.</p>
VO	<p>DJT – Chová se bezpečně, používá ochranné pomůcky. Využívá příležitosti k samostatnosti a sebeobslužným činnostem.</p> <p>DJP - Orientuje se v základních emocích a pocitech. Vhodně projevuje emoce vůči sobě, blízkým a cizím osobám.</p> <p>DDS - Identifikuje rizika, chová se obezřetně při setkání s neznámými dětmi a dospělými. Sděluje informace s ohledem na soukromí a bezpečí svoje i blízkých osob v osobním kontaktu.</p> <p>DS - Orientuje se v blízkém prostředí – doma, v mateřské škole i v širším prostředí – v okolí mateřské školy a v obci.</p>

Název integrovaného bloku	Už vím proč kamínek	
Charakteristika integrovaného bloku		<p>Témata v rámci kamínku pomáhají dětem pochopit základní principy fungování světa kolem nich. Různými kreativními způsoby pomáháme dětem rozvíjet zvědavost a základní vědecké a kritické myšlení.</p>
Návrhy týdenních témat pro realizaci	<ul style="list-style-type: none"> • Kolo • Papír, písmo a knihtisk • Magnet, elektřina, žárovka • Rentgen • Penicilin a očkování • Hřebík • Lupa • Parní stroj • Češi ve vědě • Jednoduché experimenty a pokusy - stabilita/gravitace/míchání tekutin ad. • Interaktivní vzdělávací aplikace a videa • Logika a strategie • Návštěva Technického muzea • Návštěva muzea G.Mendela 	
Co si mají děti uvědomit (smysl a účel)	<ul style="list-style-type: none"> • Věda a vynálezy usnadňují lidem práci a život/ jejich použití s mírou • Věci kolem nás jsou vyrobené z různých materiálů. • Různé materiály (dřevo, plast, kov) mají různé vlastnosti. • Každý z nás má předpoklady být něčím užitečný. • Každý z nás má možnost změnit svět. 	
Přiblížíme se těmto výsledkům učení:		
CGR (PDO)	Vybere si knihy nebo časopisy podle svého zájmu.	
MGR (PMP)	Určí charakteristické vlastnosti geometrických objektů v reálném prostředí, rozliší rovinné a prostorové útvary.	
KK	KRP - Vnímá chybu jako přirozenou součást řešení problémů. KPP - Přichází s vlastními nápady. KOS - Pojmenuje vlastní silné stránky. Projevuje důvěru v sebe sama. K KU - Při učení využívá strategie pokusu a omylu.	
VO	DJT – Prokazuje vytrvalost a sílu. DJP - Formuluje instrukce a předá je ostatním. Využívá analogii a jednoduchou strategii při hře. DDS - Přijímá kompromisy, řeší konflikty dohodou. DS - Reaguje na bezpečnostní pokyny dospělých v rizikových situacích. Jedná bezpečně na komunikacích, v dopravních prostředcích a při jejich používání.	

Název integrovaného bloku	Kamínek přátelství
Charakteristika integrovaného bloku	 <p>Tento kamínek je zaměřený především na podporu přátelské atmosféry ve třídě a vzájemné spolupráce mezi dětmi. Prostřednictvím jednotlivých aktivit si děti uvědomují význam přátelství v jejich životě, poznávají samy sebe a učí se vytvářet otevřené a laskavé vztahy s ostatními dětmi.</p> <p>V tomto procesu je podporuje i Človíček, který v lese potkává Vítku a Aničku, kteří se stanou jeho novými kamarády. Zjišťuje, co je přátelství a raduje se z něj.</p>
Návrhy týdenních témat pro realizaci	<ul style="list-style-type: none"> • Lesní zvířata a jejich jedinečné schopnosti • Schopnosti lidí a zvířat • Moje silné a slabé stránky • Péče o nemocná/handicapovaná zvířata/lidi • Přátelství ve skupině/pravidla skupiny • Spolupráce a společná hra
Co si mají děti uvědomit (smysl a účel)	<ul style="list-style-type: none"> • Každý živočišný druh má své specifické schopnosti vycházející ze struktury jejich těla. • Divoká zvířata jsou přirozeně plachá, nesnažíme se je chytat ani pronásledovat. • Je potřeba respektovat a chránit přirozený životní prostor všech zvířat ve volné přírodě. • Přátelství mezi lidmi a divokými zvířaty jsou založena na pomoci a vzájemné důvěře. • Přátelství a soucit jsou kvality přirozené lidské i zvířecí povaze. • Láska neznamená vlastnit a mít pro sebe, ale podělit se, pomáhat, podporovat a respektovat potřeby druhé bytosti. • Můžeme pomoci ježkům před zimou, pokud jsou malí nebo zranění. • Záchrané stanice se starají o zraněná a handicapovaná zvířata v nouzi. Jejich účelem je zvířatům pomoci a navrátit je zpátky do volné přírody. • Přátelství, vzájemná láska, pomoc a podpora jsou základ pro zdravé fungující vztahy a šťastný a spokojený život. • Od druhých se můžeme učit, můžeme je požádat o pomoc, radu, podporu. • Každý mě může inspirovat, pomáhat mi růst a poznávat a zdokonalovat své vlastnosti a schopnosti. • Vděčnost by měla být přirozenou součástí našich životů. • I když je každý z nás jiný, můžeme se k sobě chovat s láskou, respektem a úctou a rozvíjet vzájemný vstřícný a laskavý vztah. • Mohu vyjadřovat sám sebe ve své jedinečnosti a zažívat pocit bezvýhradného přijetí, podpory a vzájemnosti. • S kamarádem si můžu hrát, pomáhá mi, podporujeme se navzájem, je mi s ním dobře, můžeme si předat to, co každý z nás umíme, a tím se vzájemně obohatit na naší společné cestě. • Vše v přírodě je živé a podle toho bychom se měli chovat. • I já mohu pomáhat přírodě, chovat se zodpovědně a rozlišovat co je vhodné a nevhodné chování. • Příroda je krásná a spojení s ní je podporující a radostné. • Příroda je prostor pro hraní, objevování, vědomé pozorování a poznávání. • Je krásné být v přírodě se svými kamarády a společně ji objevovat a poznávat. • Prožívat úžas nad krásou a dokonalostí přírody je přirozené.
Přiblížíme se těmto výsledkům učení:	
CGR (PDO)	Analyzuje děj, hodnotí ho, vyjadřuje se k jednání postav.
MGR (PMP)	Uspořádá objekty podle daných kritérií včetně času.
KK	KPP - Domlouvá se a spolupracuje s ostatními dětmi. KOS - Chová se v souladu se základními společenskými pravidly. KOB - Respektuje dohodnutá pravidla a práva druhých. KKK - Prezentuje své zkušenosti, zájmy, výsledky své práce či práce skupiny.
VO	DJT – Vyhledává příležitosti k pohybu. DJP - Odloučí sena určitou dobu od rodičů a blízkých a je aktivní i bez jejich opory. DDS - Navazuje a udržuje dětská přátelství. Chová se zdvořile v kontaktu s dospělými a dětmi. DS - Rozezná některá nebezpečí a ví, jak se jim vyhnout.

Název integrovaného bloku	Kamínek vodní
Charakteristika integrovaného bloku	 <p>V tomto kamínku se děti vydají na objevnou cestu s kapičkou vody, která je provede koloběhem vody v přírodě a ukáže jim, jaká voda je a co všechno umí. Děti se seznámí s vlastnostmi vody a prožijí tento živel ve svém okolí i ve svém těle jako vzácnou, důležitou a zázračnou součást našich životů. Společně se ponoříme do její energie, budeme pozorovat a vnímat pocity, které ve spojení s ní zažíváme a spatříme a prožijeme, jak vzácným darem pro nás pro všechny je. Vždyť i my sami pocházíme z vody a dá se říct, že dokonce jsme vodou, protože ze 70 % tvoří naše těla. Obnovíme naše prastaré spojení s tímto živlem, který nám umožňuje žít na této nádherné a obdivuhodné planetě a objevíme poselství, která společně s ní vplouvají do našich životů.</p>
Návrhy týdenních témat pro realizaci	<ul style="list-style-type: none"> • Voda a její význam pro náš život • Skupenství vody/ poznávání vody všemi smysly • Koloběh vody • Život v řece/ rybníce/ moři • Déšť • Ochrana vody/ udržitelnost • Paměť vody (M. Emoto – krystaly vody)
Co si mají děti uvědomit (smysl a účel)	<ul style="list-style-type: none"> • Voda je základní podmínkou života a nachází se ve všech živých formách a všude v přírodě. • Voda je každodenní součástí našich životů a používáme ji k mnoha činnostem. • Na zalévání zahrady můžeme použít dešťovou vodu. • Voda je vzácná a důležitá pro všechny živé bytosti a je potřeba se o ni láskyplně a s úctou starat a chránit ji. • Voda mění způsob našeho smyslového vnímání. • Voda má obdivuhodné vlastnosti a jejich vyjádření v přírodě. • Voda dokáže přecházet z jednoho skupenství do druhého. • Všechna voda v přírodě je v neustálém pohybu v koloběhu vody. • Některá zvířata žijí ve vodě nebo u vody, jiná v lese nebo na louce, ale všechny potřebují vodu buď přímo jako jejich životní prostředí nebo jako základní životní potřebu. • V řece, rybníce i moři žije spousta zajímavých živočichů. Je úchvatné objevovat jejich zvláštnosti a dovídat se o jejich životě. • Plankton jako potrava ryb tvoří základ potravního řetězce. • Potravní řetězec je důležitý pro zachování rovnováhy v jednotlivých ekosystémech a je přirozenou a potřebnou součástí fungování přírody. • Zvířata nevnímají smrt stejně jako my. Je pro ně součástí života. V tomto koloběhu žijí jeden pro druhého a vzájemně jsou na sobě závislí. • Déšť vzniká tak, že pára přítomná ve vzduchu z kondenzuje v kapky vody. • Voda se mění v páru působením slunce a tepla. • Naše tělo je z velké části tvořeno vodou a kvalitu této buněčné vody můžeme ovlivňovat svými emocemi. • Úcta a respekt k vodě a potřeba ji chránit a chovat se k ní šetrně vychází z našeho uvědomění si její důležitosti. • Cítit se dobře je základ pro zdravé tělo. • To, jak se cítíme a myslíme, ovlivňuje realitu, kterou tvoříme. • Já jsem zodpovědný za své pocity, myšlenky a emoce. • Můžeme cítit úžas ke světu kolem nás a vyjadřovat to svými pocity.
Přiblížíme se těmto výsledkům učení:	
CGR (PDO)	Reflektuje čtenářský zážitek a sdílí ho s ostatními.
MGR (PMP)	Porovná kvantitu na základě manipulace, zaznamená ji graficky pomocí čárek a obdobných symbolů.
KK	KRP - Řeší jednoduché problémové situace na základě předchozích zkušeností. KPP - Organizuje a realizuje svoje činnosti. Ke změnám přistupuje jako k příležitostem. KOS - Rozlišuje vhodné a nevhodné chování.
VO	DJT – Rozlišuje, co zdraví prospívá a co zdraví škodí. Má svoje základní hygienické návyky. DJP - Rozpozná a pojmenuje charakteristické rysy předmětů či jevů a vybere ty, které tyto charakteristiky nemají. Rozpozná, které situace mohou a které nemohou nastat. DDS - Zachází šetrně s hračkami, pomůckami, věcmi a vnímá jejich hodnotu. DS - Orientuje se v dění a změnách v přírodě a ve svém okolí a přizpůsobuje se jim.

Název integrovaného bloku	Kamínek kola roku, tradic a svátků a aktuálního dění ve světě a kultuře
Charakteristika integrovaného bloku	 <p>Kolo roku je stále se opakující cyklus, ve kterém se střídají roční období, světlo a tma. Dělí se na osm částí neboli osm svátků, které nám pomáhají vědomě přejít z jednoho období do toho následujícího a uvědomit si tak jeho význam a kvalitu a tu také využít. Přestože se všech osm svátků tak uceleně a kompaktně, jak s nimi budeme pracovat my, historicky v žádné kultuře nevyskytuje, všechny (indoevropské) kultury je nějakým způsobem znají a slaví.</p>
Návrhy témat pro realizaci	<ul style="list-style-type: none"> • Nový rok (1.1.) • Tři králové (6.1.) • Hromnice (2. 2.) • Jarní rovnodennost (21.3.) • Masopust • Velikonoce • Beltain (30.4.) • Letní slunovrat (21.6.) • Podzimní rovnodennost (23.9.) • Sv. Václav (28.9.) • Vznik Českého státu (28.10.) • Samhain (31.10.) • Sv. Martin (11.11.) • Den boje za svobodu a demokracii (17.11.) • Advent a Vánoce • Zimní slunovrat (21.12.) • Významné dny v roce (Den Země, Den stromů, Den dětí ad.)
Co si mají děti uvědomit (smysl a účel)	<ul style="list-style-type: none"> • Svátky kola roku jsou taková zastavení se během roku v běhu času, kdy se můžete naladit na přírodu a v jaké je fázi, uvědomit si, co nás v tu chvíli ovlivňuje a co je pro nás přirozené v to období prožívat. • Každý svátek má svůj význam a svou symboliku. • V různých ročních obdobích máme různé pocity, emoce a touhy po jiných prožitcích. • Proměny kola roku jsou darem, kterého můžeme vědomě využít, pokud víme jak. • Sledování ročního cyklu pomáhá být tady a teď. Užít si a prožít přítomný okamžik. • To, jestli jsme v souladu s cyklem kola roku, ovlivňuje také naše zdraví. Každý měsíc je spojen s jinou orgánovou soustavou, kterou v tu dobu zatěžujeme, a pokud o tom víme, můžeme výrazně posílit své zdraví, musíme vědět, kdy je třeba odpočívat a kdy můžeme energii vydávat. • Život je proměnlivý, a změna je nevyhnutelná, je důležitou součástí našeho života, a že bez ní by nebylo rozvoje a růstu.
Přiblížíme se těmto výsledkům učení:	
CGR (PDO)	Rozumí předčítanému textu, vyprávění a soustředěně sleduje text.
MGR (PMP)	Určí postupným načítáním po jedné počet konkrétních předmětů od 1 do 6 bez ohledu na jejich rozmístění.
KK	KOB - Přijímá zodpovědnost za svá rozhodnutí. KKK - Klade otázky a hledá na ně odpověď. KKU - Uplatňuje získané poznatky a zkušenosti v praktických situacích.
VO	DJT – Naplňuje své biologické potřeby. Sladí pohyb s rytmem, zpěvem a hudbou. DJP - Postupuje podle slovních i obrazových instrukcí. Rozpozná rým, rytmizuje. Určí a využije při činnostech pravidelnosti, rytmus a zákonitosti, včetně symetrie. DDS - Spolupodílí se na udržování regionálních tradic. Vyjadřuje se pomocí dramatizace, přijímá různé role při dramatických činnostech. DS - Rozpozná a pojmenuje některé jevy a děje na Zemi.

DOPLŇUJÍCÍ PROJEKTY A PROGRAMY

Dle nápadů a nálady dětí **zařazujeme další projekty a témata** – např. zimní olympijské hry, letní olympijské hry, z pohádky do pohádky, lidské tělo ad.

Každý měsíc se účastníme výjezdu do divadla, na výstavu nebo za poznáním do vzdálenějšího místa od zázemí většinou MHD.

6. ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ

Zápis do lesní mateřské školy probíhá elektronickou formou prostřednictvím portálu www.zapisdoms.brno.cz, kde jsou stanovena kritéria pro přijímání dětí do mateřské školy. Dobu a místo zápisu stanoví škola po dohodě se zřizovatelem. Přijímány jsou děti i během roku až do naplnění kapacity v případě uvolnění místa.

Vzdělávání probíhá v jedné věkově smíšené třídě LMŠ. Tuto třídu navštěvují děti ve věku 3 - 6 let.

7. VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI A DĚTÍ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH

Předškolní vzdělávání stavíme na inkluzivních principech. Usilujeme o otevřenost a respekt k rozmanitostem a ke vzájemnému porozumění mezi dětmi. K tomu nám slouží pravidla soužití, ale zejména vzdělávací strategie, které vedou děti k nesoutěživosti, vzájemné podpoře a respektující komunikaci. Vedeme děti ke vzájemné inspiraci, poznávání a prožívání v respektu k odlišnostem a přidaným potřebám každého jednotlivého člena skupiny.

7.1. Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení PLPP:

Dětem se speciálními vzdělávacími potřebami poskytujeme podpurná opatření. Podpurná opatření 1. stupně jsou poskytována zpočátku formou přímé podpory, kdy vytváříme optimální vzdělávací podmínky: vhodně zvolená organizace vzdělávací nabídky, která je přizpůsobena potřebám a možnostem dítěte.

Pokud nestačí přímá podpora, zpracováváme Plán pedagogické podpory podle pravidel:

- Na vypracování PLPP spolupracují pedagogové ve třídě, kde je dítě umístěno.
- PLPP má písemnou podobu na předepsaném formuláři, obsahuje popis stavu, stanovení cílů podpory a způsobů vyhodnocování naplňování.
- PLPP se vyhodnotí do 3 měsíců od zahájení podpurných opatření.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory (PLPP) a individuálního vzdělávacího plánu (IVP) nadaného dítěte nebo mimořádně nadaného dítěte. Na základě pedagogické diagnostiky dítěte, průběžně vyhodnocujeme silné stránky a zájmy dítěte. Věnujeme zvýšenou pozornost zaměřenou na to, aby se projevy nadání dětí v rozmanitých oblastech činnosti smysluplně uplatnily a s ohledem na individuální možnosti dětí dále rozvíjely.

V případě, že se jedná o velmi výrazné projevy nadání, postupujeme podle níže uvedených pravidel:

- Pokud se u dítěte projeví mimořádné nadání v jedné nebo více oblastech, doporučíme rodičům dítěte vyšetření ve školském poradenském zařízení.
- Do doby než vyšetření proběhne a škole je školským poradenským zařízením doručeno doporučení ke vzdělávání dítěte, postupujeme při vzdělávání takového dítěte zpravidla podle PLPP.
- Pokud školské poradenské zařízení identifikuje mimořádné nadání dítěte a doporučí vypracování individuálního vzdělávacího plánu, postupujeme při jeho zpracování, realizaci a vyhodnocování v úzké spolupráci s rodiči dítěte a ŠPZ – školské poradenské zařízení.

7.2. Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení IVP:

Pro děti s přiznanými podpůrnými opatřeními 2. – 5. stupně zpracováváme na základě doporučení školského poradenského pracoviště Individuální vzdělávací plán.

- IVP zpracovává mateřská škola pro dítě od druhého stupně podpůrných opatření, a to na základě doporučení školského poradenského zařízení (ŠPZ) a žádosti zákonného zástupce dítěte.
- IVP vychází ze školního vzdělávacího programu, obsahuje údaje o skladbě druhů a stupňů podpůrných opatření poskytovaných v kombinaci s tímto plánem.
- Naplňování IVP vyhodnocuje ŠPZ ve spolupráci se školou nejméně jednou ročně.

8. ZAJIŠŤOVÁNÍ PRŮBĚHU VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ OD DVOU DO TŘÍ LET

Ve vzdělávání dětí mladších tří let převládají spontánní činnosti nad řízenými. Častěji je uplatňován individuální přístup před skupinovou či frontální prací. V plné míře respektujeme vývojová specifika. Při plánování vzdělávací nabídky je třeba naplňovat tyto principy:

- Jednoduchost
- Časová nenáročnost
- Známé a bezpečné prostředí
- Rituály a opakování
- Smysluplnost a podnětnost
- Dostatek prostoru a času pro volný pohyb a hru dítěte

Mezi metody práce pro věkovou kategorii dětí do tří let patří situační učení, spontánní sociální učení (nápodobou), prožitkové učení a především učení hrou.

Činnosti jsou prováděny systematicky s pravidelným opakováním, neboť děti tohoto věku potřebují pravidelné rituály. Děti tohoto věku se neúčastní všech aktivit pořádaných školkou, nemusí dodržet pořadí integrovaných bloků, při plánování pedagogové vycházejí vždy z aktuální situace a potřeb dětí.

9. ZAJIŠTĚNÍ PRŮBĚHU VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ S NEDOSTATEČNOU ZNALOSTÍ ČESKÉHO JAZYKA

Cílem poskytované jazykové přípravy děti s nedostatečnou znalostí českého jazyka je, aby při přechodu na základní školu měly takové jazykové a sociokulturní kompetence v českém jazyce, které jim umožní se zapojit do výuky v základní škole a dosáhnout školního úspěchu. Pedagogové mateřské školy poskytují dětem-cizincům a dětem, které pocházejí z jiného jazykového a kulturního prostředí potřebnou podporu při osvojování českého jazyka již od jejich nástupu do mateřské školy.

Při práci s celou třídou, ve které se vzdělávají i děti, které se český jazyk učí jako druhý jazyk, pedagogové uzpůsobují didaktické postupy a děti cíleně podporují v osvojování českého jazyka u těchto dětí.

V souladu s platnou právní úpravou v situaci, kdy v mateřské škole, budou alespoň 4 cizinci v povinném předškolním vzdělávání, bude zřízena skupina nebo skupiny pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání.

Vzdělávání ve skupině pro jazykovou přípravu bude rozděleno do dvou nebo více bloků v průběhu týdne. Na základě posouzení potřebnosti jazykové podpory mohou být zařazeny do skupiny pro jazykovou přípravu rovněž jiné děti, než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy.

LESNÍ • MATEŘSKÁ • ŠKOLA
BOSONOHY

Základní škola a Mateřská škola Brno, Bosonožské nám. 44, příspěvková organizace,
Bosonožské nám. 100/44, 64200 Brno, IČ: 48513997, tel: 547 227 171, 774 701 155, e-mail:
info@skolabosonohy.cz, ID DS: peembwh. Zařazení do sítě škol rozhodnutím
Školského úřadu Brno-město pod č. j.: BMZS08/96-S-02, IZO: 048513997

10. EVALUAČNÍ SYSTÉM

Oblast	Cíle a kritéria	Nástroje	Časové rozvržení	Zodpovědnost
Koncepce a rámec školy	Soulad ŠVP PV a RVP PV. Hodnocení podmínek vzdělávání: Věcné podmínky, životospráva, psychosociální podmínky, organizace, řízení mateřské školy, personální a pedagogické zajištění, spoluúčast rodičů podmínky vzdělávání dětí se SVP a dětí nadaných.	Komparace textů RVP PV a ŠVP PV, evaluace ŠVP PV	Při legislativní změně RVP PV nebo zásadní změny ve školce. Evaluace ŠVP PV 1x ročně	Ředitel, zástupkyně ředitele pro MŠ a LMŠ, celý tým LMŠ
Kvalita pedagogického sboru	Práce učitelů, jejich vzdělávání, sebereflexe.	Rozhovory, pozorování, sdílení na metodických poradách, kontrola plnění, vzájemné hospitace, portfolio pedagoga, autoevaluace pedagoga	Průběžně	Ředitel, zástupkyně ředitele pro MŠ a LMŠ
Vzdělávání	Plnění cílů ŠVP PV, soulad ŠVP s RVP PV, zpracování a realizace obsahu vzdělávání	Evaluace tematických bloků, lesní třídní kniha, ŠVP - pozitiva, negativa, zpětná vazba.	Po skončení IB na metodických poradách	Ředitel, zástupkyně ředitele pro MŠ a LMŠ
Vzdělávací výsledky	Individuální pokroky dítěte.	Pozorování, formativní hodnocení, záznamy o vzdělávacím pokroku dítěte - čtyřlístek, diagnostické nástroje – Oregonská metoda, portfolia dětí, fotky z činností	Průběžně	Učitelky
Podpora dětí při vzdělávání (rovné příležitosti)	Rovný přístup ke vzdělávání	Kontrola vzdělávání dětí se SPV, dětí nadaných a dětí ze znevýhodněného sociokulturního prostředí.	Průběžně	Učitelky

11. ETICKÝ KODEX PEDAGOGŮ/PRŮVODCŮ

- Chováme se k dítěti jako k sobě rovnému.
- Vedeme děti ke spolupráci.
- Podporujeme vnitřní motivaci dítěte, tj. netrestáme děti a podporujeme dobré konání.
- Emoce necháme vyplavat na povrch, nepotlačujeme je.
- Podporujeme děti v rozvoji jejich tvořivosti.
- Děti vedeme k ohleduplnému vztahu k přírodě a k sobě navzájem.
- Žijeme v respektu jednotlivých ročních období.
- Chováme se k sobě laskavě.
- Děti vedeme k tomu, aby danou činnost zvládly samy.
- Společnými rituály směřujeme k větší sounáležitosti a pospolitosti.
- Děláme jen takové činnosti, které chceme, aby po nás děti kopírovaly.
- Učíme se z chyb.
- Snažíme se porozumět a vcítit se.
- Děti se spolupodílí na rozhodování, co budeme dělat.

Základní škola a Mateřská škola Brno, Bosonožské nám. 44, příspěvková organizace,
Bosonožské nám. 100/44, 64200 Brno, IČ: 48513997, tel: 547 227 171, 774 701 155, e-mail:
info@skolabosonohy.cz, ID DS: peembwh. Zařazení do sítě škol rozhodnutím
Školského úřadu Brno-město pod č. j.: BMZS08/96-S-02, IZO: 048513997

12. PŘÍLOHY

LESNÍ • MATEŘSKÁ • ŠKOLA
BOSONOHY

Základní škola a Mateřská škola Brno, Bosonožské nám. 44, příspěvková organizace,
Bosonožské nám. 100/44, 64200 Brno, IČ: 48513997, tel: 547 227 171, 774 701 155, e-mail:
info@skolabosonohy.cz, ID DS: peembwh. Zařazení do sítě škol rozhodnutím
Školského úřadu Brno-město pod č. j.: BMZS08/96-S-02, IZO: 048513997

PŘÍRODA JAKO LÉK PRO DĚTI A RODINY

Čas v přírodě je lékem na mnohé neduhy. Užívá se ideálně pravidelně a dostatečně. Čím více jsme s dětmi venku, tím více posilujeme možné přínosy. Ideální je pravidelný čas v přírodě, který je součástí běžné zkušenosti dětí - pak se příroda stává bezpečným prostorem, kde mohou relaxovat, dovádět, vybit

nahromaděnou energii, objevovat. Je důležité myslet na pocit pohody předem - podívat se na předpověď počasí, najít si zvládnutelnou trasu nebo jít s někým, kdo se dobře vyzná, být vhodně oblečení (ať nevadí, že se děti umažou), vybavení pitím a svačinou, hodit se náhradní ponožky a podložka na sezení.

Kontakt s přírodou podporuje u dětí i rodičů duševní zdraví, pohodu, odolnost, odpočinek, zlepšuje náladu, snižuje stres a tím přispívá k uzdravení celé rodiny a vyrovnání se s náročnými situacemi.

Zkušenosti z přírody pomáhají dětem i dospělým stát se všímavějšími, vyjadřovat emoce, vnímat vnitřní impulzy, soustředit pozornost, regulovat své chování a reakce, vyrovnat se s novým prostředím.

Příroda posiluje zdravé vztahy k sobě samotným, vztahy v rodině a ve společenství. Tím přispívá k bezpečnému prostředí, v němž žijeme. Bylo prokázáno, že přírodní prvky ve městech snižují kriminalitu. Společná cesta přírodou dává prostor ke komunikaci.

Čas v přírodě vyživuje vlastní identitu - častěji si položíme otázky, které se hluboce dotýkají nás samotných a našeho života. Pokud opakovane vyrazíme na stejné místo, je nám bližší a cítíme, že tam patříme.

Příroda zve k pohybu, zejména děti. Je měkká a pestrá - děti si v ní mohou trénovat nejrůznější formy pohybu, který je jinde často na obtíž (běhání, lezení, skákání). Čerstvý vzduch vyživuje všechny orgány. Únava, kterou po dni venku cítíme, posiluje zdravý spánek. Pokud jsme venku pravidelně za každého počasí, posílíme tím také imunitu.

www.lesnims.cz

Plakát je možné stáhnout k tisku na www.lesnims.cz.

Inspirováno materiálem Benefitswheel organizace Children & Nature Network (2022).

PRAVIDLA SOUŽITÍ V LMŠ BRNO - BOSONOHY

Chod LMŠ je ohraničen stanovenými pravidly. Dodržování ustanovených pravidel v zázemí LMŠ je potřebné k zajištění bezpečnosti dětí a k bezproblémovému provozu LMŠ.

1. Pravidla pobytu v zázemí LMŠ

Pravidla pobytu v zázemí LMŠ jsou rodičům sdělována na rodičovských schůzkách, dětem na začátku školního roku.

Pokud není upraveno jinak, venkovní zázemí LMŠ je otevřené pobytu rodičům dětí v adaptačním období (září – říjen), popř. v dalších případech vždy na nezbytně nutnou dobu. Vždy je nutné respektovat předem domluvená pravidla, aby se skupina pod vedením pedagoga/průvodce mohla nerušeně věnovat společným aktivitám. Do vnitřních prostor zázemí rodiče nevstupují. Výjimku tvoří místo pro uložení věcí dětí v jurtě, kam rodiče pravidelně nahlíží kvůli kontrole uložených věcí.

Pravidla mohou být upravována. Rodiče o nich budou informováni v pravidelných e-mailech a prostřednictvím aktualizace Provozního řádu.

Na základě používání pravidel si děti osvojují návyky, které umožňují společné bezpečné fungování skupiny dětí během programu v různých prostředích.

- **Do LMŠ nepřináší děti hračky z domu.** V LMŠ jsou k dispozici hračky i přírodní materiály, jež rozvíjí dětskou tvořivost. Les též poskytuje dostatečné množství materiálu k hraní a rozvoji všech kompetencí. Pokud je však pro dítě nějaká konkrétní přijatelná (pokud možno nezvuková) hračka natolik důležitým motivačním činitelem či uklidňujícím prostředkem, budeme toto tolerovat a respektovat za předem domluvených podmínek s rodiči. **LMŠ nenese odpovědnost za ztracené z domu přinesené hračky.**
- Hračky a výukové pomůcky z jurty a maringotky slouží k užívání v jurtě a maringotce a na stole pod pergolou.
- Venkovní hračky a pomůcky slouží k venkovnímu užívání.
- Při nesení náradí chodíme pomalu a nosíme ho v bezpečném uchopení.
- Věci z herních a tvořivých koutků mají své místo. Po dokončení činnosti či před společnou aktivitou používané věci na jejich místo opět vracíme.
- Děti jsou vítány při společných pracích při zachování pravidel bezpečnosti (př. rozdělávání a udržování ohně, udržování herních prvků atd.) Před započítím práce se dospělý průvodce ujistí, zda dítě je schopno dodržet bezpečné zásady práce pro konkrétní činnost, kterou zamýšlí vykonávat.
- Na stromy lezeme v pevných botách, vždy se ujistíme, zda nás větev udrží, na stromě si hrají max. 2 děti
- Používáme kompostovací toaletu a slaměný pisoár. Po použití toalety a vykonání potřeby si umýváme ruce vodou a mýdlem. Učíme se šetřit vodou.
- Dodržujeme doporučení hygienické směrnice pro LMŠ.
- Třídíme odpadky.
- Používáme ekologické čisticí prostředky a přírodní repelenty. Vítejte repelenty z domácí výroby.
- Jurta slouží výhradně pro poobědový odpočinek. Každé dítě tu má svůj spacák či přikrývku, případně polštářek, plyšáka, převlečení pro odpočinek umístěné ve spacáku či krabici. Ve výjimečných případech si zde mohou děti odpočinout v průběhu dne, případně se zahřát, převléknout.
- Před společným čtením a po něm si děti mohou prohlížet různé knížky, či si v tichosti hrát, při čtení však odpočíváme a nerušíme ostatní. Odpočíváme alespoň 45 min. na matraci.
- Pískoviště na konci dne zakrýváme plachtou, houpačku, síť uklízíme do domečku.
- Pokud dojde k míchání programů, skupina v zázemí LMŠ (rodič s dětmi) respektuje činnost skupiny pod vedením pedagoga (dítě s pedagogem).

- Rodiče se mohou po domluvě s pedagogem podílet na aktivitách organizovaných pedagogem.
- Návrhy a impulsy ze stran rodičů k činnosti pedagoga jsou vítány v době, kdy se pedagog nevěnuje dětem (případně po předání dětí) nebo na společných schůzkách.
- V rámci exkurzí, výletů je možné využít k přesunu osobní vozy řízené průvodci, rodiči či dobrovolníky při zajištění bezpečnosti jízdy dětí (podsedáky).

2. Pravidla soužití skupiny

Pravidla soužití skupiny vymezují pohyb a chování jednotlivců v zázemí LMŠ. Jedná se o pravidla, která napomáhají k harmonickému fungování a vyladění celé skupiny.

2.1. Pravidla komunikační:

- Chceme, aby tu bylo dobře všem.
- Pomáháme si.
- Ruce ani nohy nemluví! Pokud chci někomu něco říct, použiji slova (pusu).
- Vyhýbáme se bouchání a strkání.
- Nasloucháme si.
- Chováme se k sobě s úctou (neposmíváme se, poprosíme a poděkujeme).
- Když potřebuji pomoci (s emocí), požádám průvodce, či kamarády.
- Omluva je přijata, když si to společně odsouhlasíme (přijmeme).
- Mluví vždy jen jeden. O slovo se hlásíme signálem mávání rukou.

2.2. Pravidla provozní, bezpečnostní:

- Dáváme na sebe pozor, ať se nezraníme.
- Při volné hře se řídíme pravidlem „na dohled, na doslech“.
- Dodržujeme hygienu a umýváme si ruce.
- Při jídle sedíme.
- Ve frontě se nepředbýváme a nestrkáme.
- S vodou v umývárně dobře hospodaříme, pouštíme jen tehdy, když se umýváme.
- S klacky si hrají tak, abych druhému neublížil.

3. Pravidla při odchodu do terénu a pobytu v lese

Pravidla lesa jsou pilíře bezpečnosti, jež pomáhají pedagogům/průvodcům i dětem se společně pohybovat a fungovat v přírodním prostředí. Pravidla lesa jsou dětem pravidelně připomínána tak, aby se stala přirozenou součástí společného fungování skupiny.

- Při odchodu ze zázemí na výpravu uklidíme hračky, nastříkáme se proti klíšťatům (v sezóně) a čekáme na smluveném místě.
- Před odchodem na výpravu a z výpravy neodcházíme, dokud nejsme všichni, počítáme se.
- Na výpravě se držíme na doslech a na dohled skupiny a průvodce.
- Když nevidím skupinu, zůstanu stát na místě a začnu volat „TADY JSEM“.
- Když slyším své jméno, zastavím.
- Když jede auto po lesní cestě, jdeme společně na okraj, na kterém stojí pedagog.
- V silničním provozu se pohybujeme vpravo u kraje silnice ve dvojicích za sebou.
- Při volné hře v lese se řídíme pravidly dohodnutými na místě.
- Čekáme na sebe na smluvených místech.
- Lesní plody konzumujeme jen se souhlasem pedagoga.
- Při manipulaci s předměty v lese (např. klacky) dodržujeme bezpečnostní pravidla a pokyny dospělého – chodíme pomalu, klacky míří směrem k zemi, udržujeme od sebe bezpečnou vzdálenost.

- Své odpadky si z lesa odnášíme do zázemí LMŠ. Odpadky nalezené v lese můžeme sbírat jen po domluvě s dospělým, používáme ochranné pomůcky – rukavice.
- Na hromady klád lezeme po domluvě s dospělým.
- Nedotýkáme se žádných lesních zvířat a hub.
- Na strom lezeme po jednom, max. po dvou. Lezu jen do takové výšky, ze které dokážu bezpečně slézt dolů, nebo kam dovolí průvodce
- Když někdo leží na zemi a neodpovídá mi, zavolám průvodce.

LESNÍ • MATEŘSKÁ • ŠKOLA
BOSONOHY

Základní škola a Mateřská škola Brno, Bosonožské nám. 44, příspěvková organizace,
Bosonožské nám. 100/44, 64200 Brno, IČ: 48513997, tel: 547 227 171, 774 701 155, e-mail:
info@skolabosonohy.cz, ID DS: peembwh. Zařazení do sítě škol rozhodnutím
Školského úřadu Brno-město pod č. j.: BMZS08/96-S-02, IZO: 048513997

LMŠ Brno – Bosonohy

Evaluace výsledků učení

Název integrovaného bloku (kamínku, projektu):

Období:

Přibližili jsme se k tomuto výsledku učení (zaškrtněte)	Činnosti řízené	Činnosti částečně řízené a volné	Ukazatele	Poznámky	
Základní gramotnosti					
CGR (PDO)	Rozumí předčitanému textu, vyprávění a soustředěně sleduje text. Vybere si knihy nebo časopisy podle svého zájmu. Rozumí předčitanému textu, vyprávění a soustředěně sleduje děj. Analyzuje děj, hodnotí ho, vyjadřuje se k jednání postav. Předvídá a usuzuje děj z obrázku i textu, vymyslí alternativní konec příběhu. Rozlišuje některé symboly, piktogramy, znaky a rozumí jejich významu a funkci. Reflektuje čtenářský zážitek a sdílí ho s ostatními.				
MGR (PMP)	Rozřídí, vybere, spáruje a zkombinuje objekty na základě jejich vlastností. Uspořádá objekty podle daných kritérií včetně času. Určí postupným načítáním po jedné počet konkrétních předmětů od 1 do 6 bez ohledu na jejich rozmístění. Porovná kvantitu na základě manipulace, zaznamená ji graficky pomocí čárek a obdobných symbolů. Určí charakteristické vlastnosti geometrických objektů v reálném prostředí, rozliší rovinné a prostorové útvary. Orientuje se v prostoru a rovině, rozliší a pojmenuje prostorové vztahy. Sestavuje prostorové objekty podle předlohy. Určí míru objektů a porovná je pomocí poměrování.				
Klíčové kompetence					
KKU	Při učení využívá strategie pokusu a omylu. Záměrně se soustředí na činnost a udrží pozornost. Projevuje přitvořený zájem o učení a svět, který ho obklopuje. Uplatňuje získané poznatky a zkušenosti v praktických situacích.				
KKO	Vyjadřuje se různými způsoby. Prezentuje své zkušenosti, zájem, výsledky své práce či práce skupiny. Klade otázky a hledá na ně odpověď. Využívá informační zdroje, se kterými se běžně setkává. Naslouchá druhému a dodržuje domluvená pravidla komunikace.				
KOB	Vyjadřuje pozitivní vztah k živé přírodě ve svém okolí. Chová se v souladu s myšlenkami, které směřují k udržitelnému rozvoji. Přijímá zodpovědnost za svá rozhodnutí. Přispívá k fungování společenství v mateřské škole. Respektuje dohodnutá pravidla a práva druhých. Identifikuje nespravedlnost a učí se na ní reagovat.				
KPS	Odmítá nevhodné a jemu nepříjemné chování i komunikaci. Žádá o pomoc vrstevníky či dospělého. Pojmenuje vlastní silné stránky. Projevuje důvěru v sebe sama. Vyjadřuje svůj názor. Chová se empaticky a projevuje ohleduplnost k druhým. Rozlišuje vhodné a nevhodné chování. Chová se v souladu se základními společenskými pravidly.				
KPR	Ke změnám přistupuje jako k příležitostem. Dokáže měnit cesty k dosažení cíle. Organizuje a realizuje svoje činnosti. Domlouvá se a spolupracuje s ostatními dětmi. Spolupodílí se na společných rozhodnutích. Oceňuje práci i úsilí druhých. Přichází s vlastními nápady. Navrhuje, co potřebuje k realizaci vlastních činností.				
KRP	Vnímá chybu jako přirozenou součást řešení problémů. Řeší jednoduché problémové situace na základě předchozích zkušeností. Pozoruje, zkoumá, experimentuje, objevuje. Vymýšlí a zkouší různá řešení problémů a situací. Voli adekvátní řešení vedoucí k cíli. Tvořivě pracuje s informacemi. Čerpá informacemi z různých autentických, tištěných a digitálních zdrojů.				
KKT	Má povědomí o kultuře, umění a o kulturním dění ve svém okolí. Reaguje autenticky na umělecké a kulturní podněty. Zapojuje se do tvůrčích činností. Přijímá osobnostní, kulturní, náboženské a jazykové rozmanitosti ostatních.				
KDI	Využívá digitální technologie k badatelským činnostem a poznávání světa kolem sebe. Rozlišuje přínosy a rizika používání digitálních technologií. Uplatňuje informatické myšlení, pracuje s algoritmy.				
Vzdělávací oblasti					

LESNÍ • MATEŘSKÁ • ŠKOLA
BOSONOHY

Základní škola a Mateřská škola Brno, Bosonožské nám. 44, příspěvková organizace,
Bosonožské nám. 100/44, 64200 Brno, IČ: 48513997, tel: 547 227 171, 774 701 155, e-mail:
info@skolabosonohy.cz, ID DS: peembwh. Zařazení do sítě škol rozhodnutím
Školského úřadu Brno-město pod č. j.: BMZS08/96-S-02, IZO: 048513997

Dítě a jeho tělo				
TSB	Orientuje se na svém těle, pojmenuje jeho části a zná jejich funkce. Zachová správné držení těla. Rozlišuje pomoci všech smyslů. Naplní své biologické potřeby.			
PHU	Zvládá základní pohybové dovednosti. Zvládá různé způsoby pohybu v různém prostředí a terénu, prokazuje obratnost. Koordina pohyby těla, ruky a oka. Ovládá jemnou motoriku a motoriku mluvidel. Zvládá základy grafomotoriky. Sladí pohyb s rytmem, zpěvem a hudbou. Vykona jednoduchý pohyb podle vzoru a provede ho podle pokynu. Vyhledává příležitosti k pohybu.			
PZI	Zvládá sebeobsluhu. Zvládá jednoduché pracovní úkony s různými materiály, nástroji, náradím, náčiním a dalšími pomůckami. Využívá příležitosti k samostatnosti a sebeobslužným činnostem.			
FZD	Prokazuje vytrvalost a sílu. Překonává fyzické překážky.			
OZD	Má svoje základní hygienické návyky. Rozlišuje, co zdraví prospívá a co zdraví škodí. Chová se bezpečně, používá ochranné pomůcky.			
Dítě a jeho psychika				
SAE	Odloučí sena určitou dobu od rodičů a blízkých a je aktivní i bez jejich opory. Orientuje se v základních emocích a pocitech. Vhodně projevuje emoce vůči sobě, blízkým a cizím osobám. Navazuje a rozvíjí citové vazby. Přijímá a vyjadřuje pozitivní ocenění. Vyrovná se s neúspěchem.			
MOP	Určí a využije při činnostech pravidelnosti, rytmus a zákonitosti, včetně symetrie. Vyhledá společné znaky, shodu, podobu, rozdílly objektů, osob a jevů a odhalí vzájemné souvislosti mezi nimi. Rozpozná a pojmenuje charakteristické rysy předmětů či jevů a vybere ty, které tyto charakteristiky nemají. Rozpozná, které situace mohou a které nemohou nastat. Rozlišuje příčinu a důsledek při hře, ve svém jednání či v příběhu. Pracuje s jednou i s více podmínkami v zadání. Využívá myšlenkovou analýzu a syntézu při hře i při praktických			
	činnostech. Uplatňuje konstrukční myšlení při sestavování a skládání objektů. Využívá analogii a jednoduchou strategii při hře. Ověří správnost řešení.			
PFT	Vyjadřuje své představy různými způsoby, prostředky, technikami i s využitím digitálních technologií. Využije vhodné příležitosti a materiály pro vyjádření své fantazie.			
JAR	Správně vyslovuje většinu hlásek, ovládá dech, tempo a intonaci řeči. Pozná a pojmenuje osoby, zvířata, věci a jevy, kterými je obklopeno. Používá slova ve správném tvaru a gramaticky správně formuluje věty. Zapamatuje si krátké texty a dokáže je reprodukovat. Sluchově rozlišuje různé zvuky, pozná první hlásku ve slově. Rozpozná rým, rytmizuje. Vypráví jednoduché děj. Formuluje instrukce a předá je ostatním. Rozliší český jazyk od jiných jazyků. Postupuje podle slovních i obrazových instrukcí.			
Dítě, ten druhý a společnost				
ASO	Poradí si v nové situaci. Začlení se do skupiny. Přijímá různé sociální role. Ovlivňuje směřování společné činnosti. Navazuje a udržuje dětská přátelství.			
ZEH	Chová se zdvořile v kontaktu s dospělými a dětmi. Zachází šetrně s hračkami, pomůckami, věcmi a vnímá jejich hodnotu. Spolupodílí se na tvorbě pravidel vzájemného soužití. Dodržuje pravidla her a jiných činností, požaduje dodržování dohodnutých pravidel i od druhých. Přijímá kompromisy, řeší konflikty dohodou.			
SLK	Pojmenuje místo a zemi, ve které žije. Spolupodílí se na udržování regionálních tradic. Přijímá rozmanitost lidí a vnímá ji jako přirozenou. Identifikuje rizika, chová se obezřetně při setkání s neznámými dětmi a dospělými. Sděluje informace s ohledem na soukromí a bezpečí svoje i blízkých osob v osobním kontaktu.			
ZKV	Vyjadřuje se prostřednictvím vokálních, instrumentálních a hudebně pohybových činností.			

LESNÍ • MATEŘSKÁ • ŠKOLA
BOSONOHY

Základní škola a Mateřská škola Brno, Bosonožské nám. 44, příspěvková organizace,
Bosonožské nám. 100/44, 64200 Brno, IČ: 48513997, tel: 547 227 171, 774 701 155, e-mail:
info@skolabosonohy.cz, ID DS: peembwh. Zařazení do sítě škol rozhodnutím
Školského úřadu Brno-město pod č. j.: BMZS08/96-S-02, IZO: 048513997

	<p>Vyjadřuje se pomocí dramatizace, přijímá různé role při dramatických činnostech. Zachytí autenticky své představy i prožitky různými výtvarnými prostředky a technikami. Tvoří z rozmanitých materiálů a přírodnin. Používá reálné nástroje, předměty a nářadí při rukodělných činnostech</p>				
PSP	<p>Orientuje se v blízkém prostředí – doma, v mateřské škole i v širším prostředí – v okolí mateřské školy a v obci. Pojmenuje a rozlišuje některé objekty ze živé a neživé přírody a zapamatuje si jejich názvy. Porovná charakteristiky a vlastnosti objektů z přírody. Rozpozná a pojmenuje některé jevy a děje na Zemi. Rozlišuje mezi světem přírody a techniky a vysvětlí jejich význam pro člověka a život na Zemi.</p>				
ZPO	<p>Orientuje se v dění a změnách v přírodě a ve svém okolí a přizpůsobuje se jim. Udržuje pořádek v blízkém prostředí. Jedná s ohledem na ochranu životního prostředí. Rozpozná udržitelné přístupy v běžných životních situacích a umí je uplatnit. Spolupodílí se na péči o rostliny a živočichy. Respektuje různé formy života.</p>				
BCH	<p>Reaguje na bezpečnostní pokyny dospělých v rizikových situacích. Rozpozná některá nebezpečí a ví, jak se jim vyhnout. Jedná bezpečně na komunikacích, v dopravních prostředcích a při jejich používání. Zná způsoby ochrany při některých nebezpečných situacích, v kontaktu se zvířaty, rostlinami i v rizikových situacích způsobených různými přírodními podmínkami.</p>				

TŘÍDNÍ KNIHA

osnova pro zápis

TÝDEN

V záhlaví, pro celý týden: Tématický celek, vzdělávací cíle / vymoňující se témata; sociální dynamika a vztahy (používat monogramy).

DEN

Datum, počet dětí, parařa (kdo zapsal)
Ranní kruh: básně, písně, pohybové hry a aktivity
Dopolední vzdělávací činnost: les / zahrada, místo, volná hra, vymoňující se témata, postřehy, epizodické záznamy.

Pohádka / vyprávění / divadlo.
Odpolední vzdělávací činnost: nabídka činností (řemeslo, umění, tvoření) vymoňující se témata, postřehy, epizodické záznamy (výroky dětí, významné učební situace).
Poučení o bezpečnosti.

DĚTI A PŘÍRODA

Počasí a meteorologické jevy
Environmentální výchova a vzdělávání: pozorování přírody, interakcí dětí a přírody, rozvoj vnímavosti a všímavosti dětí (i učitelů)

REFLEXE

Výstupy, významné učební situace (znalosti, dovednosti, schopnosti, postoje, hodnoty), pohled očima dětí.
Zápis do portřolia (monogram nebo jiná šifra dítěte)
Doplňující pozorování: sebepozorování a pozorování dětí, záznam do knihy úrazů, předané prosby kolegům, rodičům, od rodičů atd.